

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/១២១៦/០៤០

យើង

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២១ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងបរិស្ថាន
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឲ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៧ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី៩ នីតិកាលទី៣ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ៖

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស
ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ**

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស នាថ្ងៃទី ១២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខា នៅទីក្រុងញូយ៉ក សហរដ្ឋអាមេរិក នាថ្ងៃទី ២២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

លេខ. ១៦១៥. ១១៨៧

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា**
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី
**រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន
ហត្ថលេខា
សាយ សំណេល**

លេខ: ១១៦៤ស.ណ
សំណេរលេខមានកម្លាំងជាអន្តរាគមន៍
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

កិច្ចព្រមព្រៀងនិក្ខេបប័ណ្ណ

AP

កិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស

បណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ

ក្នុងនាមភាគីនៃអនុសញ្ញាគ្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលចាប់ពីនេះទៅហៅថា“អនុសញ្ញានេះ”

អនុលោមតាម វេទិកាទីក្រុងឌូបានសម្រាប់ការពង្រឹងសកម្មភាព ដែលបានបង្កើតឡើងដោយសេចក្តីសម្រេច1/CP.17នៃសន្និសីទបណ្តាភាគីក្នុងអនុសញ្ញានេះនាសម័យប្រជុំលើកទីដប់ប្រាំពីរបស់ខ្លួន

នៅក្នុងការជំរុញ គោលបំណងអនុសញ្ញានេះ និងស្របតាមគោលការណ៍នៃអនុសញ្ញានេះ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងគោលការណ៍សមធម៌ និងការទទួលខុសត្រូវរួម តែក្នុងកម្រិតផ្សេងគ្នា អាស្រ័យលើសមត្ថភាព និងកាលៈទេសៈរបស់ប្រទេសរៀងៗខ្លួន

ដោយទទួលស្គាល់ ភាពចាំបាច់ឱ្យមានការឆ្លើយតបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងវឌ្ឍនភាពទៅនឹងការគំរាមកំហែងបន្ទាន់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រថ្មីៗបំផុតដែលមាន

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ នូវតម្រូវការជាក់លាក់ និងកាលៈទេសៈពិសេសរបស់បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសបណ្តាប្រទេសដែលងាយរងគ្រោះនៅចំពោះមុខផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដូចមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ

ដោយពិចារណាលើពេញលេញ លើតម្រូវការជាក់លាក់ និងស្ថានភាពពិសេសរបស់បណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ដែលទាក់ទងនឹងការផ្តល់មូលនិធិ និងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា

ដោយទទួលស្គាល់ បណ្តាភាគីអាចទទួលរងនូវផលប៉ះពាល់ មិនត្រឹមតែដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងដោយសារផលប៉ះពាល់នៃការបាក់វិធានការនៅក្នុងការឆ្លើយតបផងដែរ

ដោយសង្កត់ធ្ងន់ លើទំនាក់ទំនងសំខាន់ៗដែលកើតមានរវាងផលប៉ះពាល់ ការឆ្លើយតប និងសកម្មភាពការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជាមួយការទទួលបាននូវសមធម៌ក្នុងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងការលុបបំបាត់ភាពក្រីក្រ

ដោយទទួលស្គាល់ អាទិភាពជាមូលដ្ឋាននៃការធានាសន្តិសុខស្បៀង និងការបញ្ចប់ភាពអត់ឃ្លាន ហើយជាពិសេសភាពងាយរងគ្រោះនៃប្រព័ន្ធផលិតកម្មស្បៀងនៅចំពោះមុខផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ដោយពិចារណាពី កត្តាចាំបាច់នៃកម្លាំងពលកម្មអន្តរកាលសមស្រប និងការបង្កើតការងារសមរម្យ ព្រមទាំងការងារប្រកបដោយគុណភាព ស្របតាមអាទិភាពអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ

ដោយទទួលស្គាល់ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុគឺជាក្តីកង្វល់រួមមួយរបស់មនុស្សជាតិ ដែលនៅពេលចាត់វិធានការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ បណ្តាភាគីគួរតែគោរព ជំរុញ និងគិតគូរអំពីភាពពូកែច្នៃរៀងៗខ្លួនចំពោះសិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិទទួលបានសេវាសុខភាព សិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច សហគមន៍មូលដ្ឋាន ជនចំណាកស្រុក កុមារ ជនពិការ និងប្រជាជនដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពងាយរងគ្រោះ និងសិទ្ធិទទួលបានការអភិវឌ្ឍ ក៏ដូចជា សមភាពយេនឌ័រ សិទ្ធិអំណាចរបស់ស្ត្រី និងសមធម៌រវាងជំនាន់មនុស្ស

ដោយទទួលស្គាល់ សារៈសំខាន់នៃការអភិរក្ស និងការបង្កើនអាងស្រូប និងអាងស្តុកឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ទៅតាមករណីសមស្រប ដូចមានយោងក្នុងអនុសញ្ញានេះ

ដោយកត់សម្គាល់ ពីសារៈសំខាន់នៃការធានាបូរណភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីទាំងអស់ រួមទាំង មហាសមុទ្រ និងកិច្ចការពារជីវៈចម្រុះ ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយវប្បធម៌មួយចំនួនថាជា មាតាពិភពលោក និងការកត់សម្គាល់ពីសារៈសំខាន់នៃទស្សនទានមួយចំនួនស្តីពី “យុត្តិធម៌អាកាសធាតុ” នៅពេលចាត់វិធានការដើម្បីដោះស្រាយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ដោយអះអាង ពីសារៈសំខាន់នៃការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាល ការយល់ដឹងសាធារណៈ ការចូលរួមជាសាធារណៈ ការទទួលបាន

ព័ត៌មាន និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីសាធារណជនគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់លើកិច្ចការនានាដែលមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ

ដោយទទួលស្គាល់ពីសារៈសំខាន់នៃការចូលរួមរបស់រដ្ឋាភិបាលនៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងភ្នាក់ងារនានា អនុលោមតាម ច្បាប់ជាតិរបស់កាតីនីមួយៗ នៅក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ដោយទទួលស្គាល់ផងដែរ ថារបៀបរបបនៅប្រកបដោយនិរន្តរភាពព្រមទាំងគំរូនៃផលិតកម្មនិងការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយចីរភាព ដែលមានបណ្តាភាគីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍កំពុងឈានមុខ ត្រូវដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

បាលឯកភាពគ្នាដូចអន្តរៈ

មាត្រា ១

សម្រាប់គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និយមន័យដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១ នៃអនុសញ្ញានេះ នឹងត្រូវយកមកអនុវត្ត។ លើសពីនេះ៖

- (ក) "អនុសញ្ញា" មានន័យថា អនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលបានអនុម័តនៅទីក្រុងញ៉ូយ៉ក កាលពីថ្ងៃទី៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ១៩៩២
- (ខ) "សន្និសីទបណ្តាភាគី" មានន័យថា សន្និសីទនៃបណ្តាភាគីក្នុងអនុសញ្ញានេះ
- (គ) "ភាគី" មានន័យថា ភាគីណាមួយក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ

មាត្រា ២

១. នៅក្នុងការពង្រឹងការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះរួមទាំងគោលដៅរបស់វា កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានគោលបំណងពង្រឹងការឆ្លើយតបជាសកលទៅនឹងការគំរាមកំហែងនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅក្នុងបរិបទនៃការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីលុបបំបាត់ភាពក្រីក្រ ដែលរួមមាន៖

- (ក) ការកំហិតកំណើនសីតុណ្ហភាពមធ្យមលើពិភពលោកឱ្យនៅត្រឹមត្រឹម២០°C ខ្ពស់ជាងកម្រិតសីតុណ្ហភាពនៅមុនបដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្ម និងការជំរុញកិច្ចប្រឹងប្រែងដើម្បីកំហិតកំណើនសីតុណ្ហភាពឱ្យនៅត្រឹម១,៥°C ខ្ពស់ជាងកម្រិតសីតុណ្ហភាពនៅមុនបដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្ម ដោយទទួលស្គាល់ថា ការធ្វើបែបនេះអាចកាត់បន្ថយយ៉ាងច្រើននូវហានិភ័យ និងផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- (ខ) ការបង្កើនសមត្ថភាពដើម្បីបន្តទៅនឹងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងពង្រឹងភាពធន់នឹងអាកាសធាតុ និងការអភិវឌ្ឍដែលបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់កម្រិតទាប តាមវិធីដែលមិនបង្កការគំរាមកំហែងចំពោះផលិតកម្មស្បៀង
- (គ) ការធ្វើឱ្យលំហូរហិរញ្ញវត្ថុមានសង្គតិភាពជាមួយមាតិកាផ្តល់ទៅរកការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់កម្រិតទាប និងការអភិវឌ្ឍដែលធន់នឹងអាកាសធាតុ

២. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងត្រូវអនុវត្ត ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងសមធម៌ និងគោលការណ៍រួម តែនៅកម្រិតនៃការទទួលខុសត្រូវផ្សេងៗគ្នា និងសមត្ថភាពរៀងៗខ្លួន ដោយគិតគូរផងដែរអំពីកាលៈទេសៈខុសៗគ្នារបស់ប្រទេស។

មាត្រា ៣

ដូចមានចែងនៅក្នុងការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិ សម្រាប់ការឆ្លើយតបជាសកលទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ភាគីទាំងអស់ត្រូវអនុវត្ត និងរាយការណ៍អំពីកិច្ចប្រឹងប្រែងប្រកបដោយមហិច្ឆតា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤, ៧, ៩, ១០, ១១ និង ១៣ ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២។ កិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់បណ្តាភាគីទាំងអស់ ត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងពីការរីកចម្រើនជាបន្តបន្ទាប់ ទន្ទឹមនឹងការទទួលស្គាល់នូវតម្រូវការចាំបាច់ដើម្បីគាំទ្រដល់បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះដោយប្រសិទ្ធភាព។

មាត្រា ៤

១. ដើម្បីសម្រេចបានគោលបំណងសីតុណ្ហភាពរយៈពេលវែង ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២ ភាគីនានាមានបំណងឈានឱ្យដល់កម្រិតខ្ពស់បំផុតជាសកលនៃការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ឱ្យបានឆាប់បំផុតតាមតែអាចធ្វើទៅបាន ដោយទទួលស្គាល់ថា សម្រាប់បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ការឈានដល់កម្រិតកំពូលបែបនេះនឹងត្រូវទាមទាររយៈពេលវែងជាង និងត្រូវកាត់បន្ថយឱ្យបានឆាប់រហ័សនូវការបញ្ចេញបាបពីដំណាក់កាលនោះតទៅ ដោយអនុលោមតាមវិទ្យាសាស្ត្រថ្មីៗបំផុតដែលមាន ដើម្បីអាចសម្រេចបានគុណភាពមួយរវាងការបញ្ចេញដោយសារសកម្មភាពមនុស្ស ដោយគិតតាមប្រភព និងអាងស្រូបឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ នៅក្នុងពាក់កណ្តាលទី២នៃសតវត្សរ៍នេះ ដោយផ្អែកលើសមធម៌ និងនៅក្នុងបរិបទនៃការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីលុបបំបាត់ភាពក្រីក្រ។
២. ភាគីនីមួយៗត្រូវរៀបចំ ជូនដំណឹង និងរក្សាទុកបរិមាណនៃការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិជាបន្តបន្ទាប់ ដែលគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន។ ភាគីនានាត្រូវចាត់វិធានការកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅក្នុងប្រទេស ក្នុងគោលបំណងសម្រេចគោលដៅនៃការរួមចំណែកទាំងនោះ។
៣. ការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិរបស់ភាគីនីមួយៗ នឹងតំណាងឱ្យការកើតឡើងជាបន្តបន្ទាប់ និងនៅកម្រិតខ្ពស់ជាងកម្រិតការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិលើកមុនៗរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងត្រូវផ្ទុះបញ្ជាំងមហិច្ឆតាខ្ពស់បំផុតដែលខ្លួនអាចសម្រេចបាន ដែលបញ្ជាក់ពីការទទួលខុសត្រូវរួម តែក្នុងកម្រិតខុសៗគ្នា និងទៅតាមសមត្ថភាពរៀងៗខ្លួន ដោយគិតពីកាលៈទេសៈខុសៗគ្នារបស់ប្រទេសនីមួយៗ។
៤. បណ្តាភាគីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវបន្តឈានមុខ ដោយអនុវត្តចំណុចដៅកាត់បន្ថយការបញ្ចេញជាប់ខាតនៅគ្រប់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច។ បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ គួរបន្តពង្រឹងកិច្ចប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញរបស់ខ្លួន និងត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យឈានជាបន្តបន្ទាប់ឆ្ពោះទៅសម្រេចចំណុចដៅកាត់បន្ថយកម្រិតលើការបញ្ចេញនៅគ្រប់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ដោយគិតគូរផងដែរពីកាលៈទេសៈខុសៗគ្នារបស់ប្រទេសនីមួយៗ។
៥. ការគាំទ្រគួរតែបានផ្តល់ឱ្យបណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ សម្រាប់ការអនុវត្តមាត្រានេះ ដោយអនុលោមតាមមាត្រា៩, ១០ និង ១១ ដោយទទួលស្គាល់ថា ការពង្រឹងកិច្ចគាំទ្រដល់បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នឹងអាចជួយធ្វើឱ្យមហិច្ឆតានៃសកម្មភាពរបស់បណ្តាភាគីប្រទេសទាំងនោះស្ថិតនៅកម្រិតខ្ពស់ជាងមុន។
៦. បណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច និងបណ្តារដ្ឋកូនភោះកំពុងអភិវឌ្ឍន៍អាចរៀបចំ និងផ្សព្វផ្សាយយុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការ និងសកម្មភាពនានាសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍដោយបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់កម្រិតទាប ដែលផ្ទុះបញ្ជាំងពីកាលៈទេសៈពិសេសរបស់ខ្លួន។
៧. សហអត្ថប្រយោជន៍នៃការកាត់បន្ថយដែលកើតចេញពីសកម្មភាពបន្ត និង/ឬផែនការពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ចរបស់បណ្តាភាគី អាចរួមចំណែកទៅក្នុងលទ្ធផលនៃការកាត់បន្ថយដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះ។
៨. នៅក្នុងការធ្វើរបាយការណ៍អំពីការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិរបស់ខ្លួន ភាគីទាំងអស់ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានប៉ាន់ប៉ាន់សម្រាប់ភាពច្បាស់លាស់ តម្លាភាពនិងការយល់ដឹង អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច 1/CP.21 និងសេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនានានៃសន្និសីទបណ្តាភាគីដែលមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
៩. ភាគីនីមួយៗត្រូវធ្វើរបាយការណ៍អំពីការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិរៀងរាល់ប្រាំមួយខែ អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច 1/CP.21 និងសេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនានានៃសន្និសីទបណ្តាភាគីដែលមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ហើយត្រូវបានទទួលព័ត៌មានតាមរយៈលទ្ធផលនៃរបាយការណ៍សំយោគជាសកល ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៤។
១០. នៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីមួយរបស់ខ្លួន សន្និសីទបណ្តាភាគីដែលមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវពិចារណាអំពីក្របខណ្ឌពេលវេលារួម សម្រាប់ការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិ។
១១. ភាគីមួយ អាចធ្វើការកែសម្រួលការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិដែលមានស្រាប់របស់ខ្លួនគ្រប់ពេលវេលា ក្នុងបំណងបង្កើនកម្រិតមហិច្ឆតារបស់ខ្លួន ស្របតាមសេចក្តីណែនាំដែលបានអនុម័តដោយសន្និសីទបណ្តាភាគីដែលមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
១២. ការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិដែលបណ្តាភាគីបានរាយការណ៍ ត្រូវតែបានកត់ត្រាទុកនៅក្នុងបញ្ជីសាធារណៈមួយដែល

រក្សាទុកដោយលេខាធិការដ្ឋាន។

- ១៣. បណ្តាភាគីត្រូវកត់ត្រាការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិរបស់ខ្លួន។ នៅក្នុងការគណនាការស្រូប និងការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដោយសកម្មភាពមនុស្ស ដែលត្រូវគ្នានឹងរបាយការណ៍រួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិរបស់ខ្លួន បណ្តាភាគីត្រូវលើកកម្ពស់បុរេណាមាតិកាបរិស្ថាន គម្លាត ភាពពេញលេញ ភាពអាចប្រៀបធៀបបាន និងសង្គតិភាព ហើយត្រូវបញ្ជ្រាញសកម្មភាពនានាទ្វេដង ដោយគោរពតាមសេចក្តីណែនាំដែលបានអនុម័តដោយសន្និសីទបណ្តាភាគីដែលមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ១៤. នៅក្នុងបរិបទនៃការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិ នៅពេលមានការទទួលស្គាល់ និងការអនុវត្តសកម្មភាពកាត់បន្ថយ ដែលទាក់ទងនឹងការស្រូប និងការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដោយសកម្មភាពមនុស្ស បណ្តាភាគីត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះវិធីសាស្ត្រ និងការណែនាំដែលមានស្រាប់នានានៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ ទៅតាមករណីសមស្រប ដោយយោងតាមប្រការនានាដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ១៣ នៃមាត្រានេះ។
- ១៥. នៅក្នុងការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បណ្តាភាគីត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះកង្វល់របស់បណ្តាភាគីដែលមានសេដ្ឋកិច្ចរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងបំផុតដោយសារឥទ្ធិពលនៃវិធានការឆ្លើយតប ជាពិសេស បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។
- ១៦. បណ្តាភាគី រួមទាំងអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ និងរដ្ឋជាសមាជិកនៃអង្គការនោះ ដែលបានឈានដល់កិច្ចព្រមព្រៀងធ្វើសកម្មភាពរួមគ្នា ដូចមាននៅក្នុងកថាខណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវជូនដំណឹងទៅកាន់លេខាធិការដ្ឋានអំពីលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ រួមទាំងកម្រិតបញ្ចេញ ដែលបានកំណត់ សម្រាប់ភាគីនីមួយៗនៅក្នុងអំឡុងពេលពាក់ព័ន្ធ នៅពេលដែលភាគីទាំងនោះធ្វើរបាយការណ៍រួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិរបស់ខ្លួន។ លេខាធិការដ្ឋានត្រូវជូនដំណឹងដល់បណ្តាភាគី និងហត្ថលេខីនៃអនុសញ្ញានេះ អំពីលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ។
- ១៧. ភាគីនីមួយៗនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ត្រូវមានទំនួលខុសត្រូវលើកម្រិតនៃការបញ្ចេញរបស់ខ្លួន ដូចមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ដោយយោងតាមកថាខណ្ឌ១៦ ខាងលើ អនុលោមតាមកថាខណ្ឌ១៣ និង ១៤ នៃមាត្រានេះ ព្រមទាំងមាត្រា១៣ និង ១៥។
- ១៨. ប្រសិនបើភាគីដែលធ្វើសកម្មភាពរួមគ្នានៅក្នុងក្របខណ្ឌ នៃអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ជាមួយគ្នា ដែល ជាភាគីមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រដ្ឋជាសមាជិកនីមួយៗរៀងខ្លួននៃអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ និងជាមួយអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ ត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវលើកម្រិតនៃការបញ្ចេញរបស់ខ្លួន ដូចមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងដែលនៅក្នុងរបាយការណ៍ក្រោមកថាខណ្ឌ១៦ នៃមាត្រានេះ អនុលោមតាមកថាខណ្ឌ១៣ និង ១៤ នៃមាត្រានេះ និងមាត្រា១៣ និង ១៥។
- ១៩. ភាគីទាំងអស់គួរប្រឹងប្រែងរៀបចំ និងធ្វើរបាយការណ៍ពីយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ដែលបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ទាបសម្រាប់រយៈពេលវែង ដោយត្រូវគិតដល់មាត្រា២ និងត្រូវពិចារណាអំពីការទទួលខុសត្រូវរួម តែក្នុងកម្រិតខុសគ្នា និងទៅតាមសមត្ថភាពរៀងៗខ្លួន ដោយគិតពីកាលៈទេសៈខុសៗគ្នារបស់ប្រទេសនីមួយៗ។

មាត្រា ៥

- ១. បណ្តាភាគីគួរចាត់វិធានការដើម្បីអភិរក្ស និងបង្កើនអាងស្រូប និងអាងស្តុកឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ទៅតាមករណីសមស្រប ដូចមានយោងក្នុងមាត្រា៤ កថាខណ្ឌ១ (ឃ) នៃអនុសញ្ញានេះ ដែលរួមទាំងព្រៃឈើផងដែរ។
- ២. បណ្តាភាគីត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យចាត់វិធានការអនុវត្ត និងគាំទ្រ ដោយរួមទាំងតាមរយៈ ការបង់ថ្លៃផ្នែកតាមលទ្ធផល ក្របខណ្ឌដែលមានស្រាប់ដូចចែងនៅក្នុងសេចក្តីណែនាំពាក់ព័ន្ធ និងសេចក្តីសម្រេច ដែលបានឯកភាពគ្នារួចហើយនៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ សម្រាប់៖ អភិក្រមគោលនយោបាយ និងការលើកទឹកចិត្តវិជ្ជមានសម្រាប់សកម្មភាពនានាពាក់ព័ន្ធនឹងការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញពីការបាត់បង់និងរេចវិលព្រៃឈើ ព្រមទាំងតួនាទីនៃការអភិរក្ស ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព និងការបង្កើនអាងស្តុកកាបូនព្រៃឈើនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍, និងអភិក្រមគោលនយោបាយជំនួស ដូចជាអភិក្រមរួមនៃការកាត់បន្ថយ និងបន្តសម្រាប់គ្រប់គ្រងព្រៃឈើទាំងមូលនិងដោយមាននិរន្តរភាព ទន្ទឹមនឹងការអះអាងឡើងវិញពីសារៈសំខាន់នៃការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត ទៅតាមករណីសមស្រប សម្រាប់អត្ថប្រយោជន៍មិនមែនកាបូន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអភិក្រមបែបនេះ។

មាត្រា ៦

១. បណ្តាកាតីទទួលស្គាល់ថា ភាគីមួយចំនួនជ្រើសយកបន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដោយស្ម័គ្រចិត្តនៅក្នុងការអនុវត្តការរួមចំណែកប្តេជ្ញាញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិរបស់ខ្លួន ដើម្បីអាចឱ្យមានមហិច្ឆតាកម្រិតខ្ពស់ជាងមុននៅក្នុងសកម្មភាពកាត់បន្ថយ និងបន្ស៊ាំរបស់ខ្លួន និងដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងបូរណភាពបរិស្ថាន។
២. ក្នុងករណីការចូលរួមដោយស្ម័គ្រចិត្តនៅក្នុងអភិក្រមបែបសហប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់លទ្ធផលនៃការកាត់បន្ថយដែលអាចផ្ទេរបានជាអន្តរជាតិ ឆ្ពោះទៅរកការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិ បណ្តាកាតីត្រូវជំរុញការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងធានាបូរណភាពនិងតម្លាភាពបរិស្ថាន រួមទាំងអភិបាលកិច្ច និងត្រូវប្រើប្រាស់ការគណនាដែលច្បាស់លាស់ ក្នុងចំណោមបញ្ហាទាំងនោះដើម្បីបញ្ចៀសការគណនាទ្វេដង និងដើម្បីឱ្យមានសង្គតិភាពជាមួយសេចក្តីណែនាំដែលបានអនុម័តដោយសន្និសីទបណ្តាកាតីដែលមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាកាតីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
៣. ការប្រើប្រាស់លទ្ធផលនៃការកាត់បន្ថយដែលអាចផ្ទេរបានជាអន្តរជាតិ ដើម្បីសម្រេចបានការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិ នៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវតែជាការស្ម័គ្រចិត្ត និងការអនុញ្ញាតដោយបណ្តាកាតីដែលចូលរួម។
៤. យន្តការមួយដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ និងគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ត្រូវបង្កើតឡើងនៅក្រោមសមត្ថកិច្ច និងការណែនាំនៃសន្និសីទបណ្តាកាតីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាកាតីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ដោយបណ្តាកាតីតាមការស្ម័គ្រចិត្ត។ ការប្រើប្រាស់បែបនេះគួរតែស្ថិតក្រោមការណែនាំរបស់អង្គដែលបានតែងតាំងដោយសន្និសីទបណ្តាកាតីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំរបស់កាតីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងក្រុងប៉ារីស និងត្រូវមានបំណង ដើម្បី៖
 - (ក) ជំរុញការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ទន្ទឹមនឹងការពង្រឹងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព
 - (ខ) ផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត និងសម្រួលដល់ការចូលរួមនៅក្នុងការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដោយអង្គការសាធារណៈ និងឯកជន ដោយមានការអនុញ្ញាតពីកាតីណាមួយ
 - (គ) រួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយនៃកម្រិតបញ្ចេញឧស្ម័ននៅក្នុងកាតីជាម្ចាស់ផ្ទះ ដែលនឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីសកម្មភាពកាត់បន្ថយចេញពីការកាត់បន្ថយឧស្ម័ន ដែលក៏អាចប្រើប្រាស់ដោយកាតីដទៃទៀត ដើម្បីបំពេញការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិរបស់កាតីនោះផងដែរ និង
 - (ឃ) ផ្តល់នូវការកាត់បន្ថយជារួមក្នុងការបញ្ចេញឧស្ម័នជាសកល។
៥. ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នចេញពីយន្តការយោងទៅក្នុងកថាខណ្ឌ៤ នៃមាត្រានេះ នឹងមិនត្រូវប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្ហាញពីសមិទ្ធផលការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិរបស់កាតីជាម្ចាស់ផ្ទះឡើយ ប្រសិនបើត្រូវប្រើប្រាស់ដោយកាតីដទៃដើម្បីបង្ហាញពីសមិទ្ធផលនៃការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិរបស់ខ្លួន។
៦. សន្និសីទបណ្តាកាតីដែលមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាកាតីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវធានាថាកាតីចំណែកមួយនៃផលចំណូលពីសកម្មភាពនានានៅក្រោមយន្តការយោងទៅក្នុងកថាខណ្ឌ៤ នៃមាត្រានេះ នឹងត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់បំពេញការចំណាយរដ្ឋបាលក៏ដូចជាដើម្បីជួយបណ្តាកាតីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសប្រទេសងាយរងគ្រោះនៅចំពោះមុខផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដើម្បីបំពេញការចំណាយបន្ស៊ាំផងដែរ។
៧. សន្និសីទបណ្តាកាតីដែលមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាកាតីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវអនុម័តបទបញ្ជា បែបបទ និងនីតិវិធីសម្រាប់យន្តការយោងទៅក្នុងកថាខណ្ឌ ៤ នៃមាត្រានេះ នាសម័យប្រជុំលើកទីមួយរបស់ខ្លួន។
៨. បណ្តាកាតីទទួលស្គាល់សារៈសំខាន់នៃអភិក្រមមិនមែនទីផ្សារមានគុណភាព លក្ខណៈចម្រុះ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដែលបណ្តាកាតីអាចយកទៅប្រើប្រាស់បាន ដើម្បីជួយនៅក្នុងការអនុវត្តការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិរបស់ខ្លួន នៅក្នុងបរិបទនៃការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ តាមទម្រង់ដែលមានការសម្របសម្រួល និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដែលរួមទាំង តាមរយៈការកាត់បន្ថយ ការបន្ស៊ាំ ហិរញ្ញវត្ថុ ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា និងការកសាងសមត្ថភាព ទៅតាមករណីសមស្រប។ អភិក្រមទាំងនេះត្រូវមានបំណងដើម្បី៖
 - (ក) លើកកម្ពស់មហិច្ឆតានៃការកាត់បន្ថយ និងបន្ស៊ាំ
 - (ខ) ពង្រឹងការចូលរួមពីវិស័យសាធារណៈ និងឯកជននៅក្នុងការអនុវត្តការចូលរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិ និង

(គ) ជំរុញកាលានុវត្តភាពសម្រាប់ការសម្របសម្រួលរវាងបរិធាននានា និងការចាត់ចែងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

៩. ក្របខណ្ឌមួយសម្រាប់អភិក្រមមិនមែនទីផ្សារដើម្បីការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ត្រូវបានបញ្ជាក់នៅទីនេះ ដើម្បីលើកកម្ពស់អភិក្រមមិនមែនទីផ្សារ ដូចមានយោងទៅក្នុងកថាខណ្ឌ៤ នៃមាត្រានេះ។

មាត្រា ៧

១. តាមរយៈនេះ បណ្តាកាតីបផ្តិតគោលបំណងជាសកលស្តីពីបន្ទុកនៃការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពបន្ត ពង្រឹងភាពធន់ និងកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ក្នុងទស្សនៈរួមចំណែកទៅក្នុងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងការធានាឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់លើការឆ្លើយតបទៅនឹងបន្ទុក នៅក្នុងបរិបទនៃគោលបំណងសីតុណ្ហភាពដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២។

២. បណ្តាកាតីបទទួលស្គាល់ថា បន្ទុក គឺជាការប្រឈមសកលមួយសម្រាប់គ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ទាំងនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ ហើយនេះជាសមាសភាគគន្លឹះមួយនិងជាការចូលរួមចំណែកក្នុងការឆ្លើយតបជាសកលរយៈពេលវែងទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដើម្បីការពារប្រជាជន ជីវភាពរស់នៅ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដោយគិតគូរផងដែរអំពីតម្រូវការបន្ទាន់ និងចំពោះមុខរបស់បណ្តាកាតីបទសកលអភិវឌ្ឍន៍ដែលងាយរងគ្រោះ ជាពិសេសទៅនឹងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

៣. កិច្ចប្រឹងប្រែងបន្តរបស់បណ្តាកាតីបទសកលអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ស្របតាមបែបបទដែលបានអនុម័តដោយសន្និសីទបណ្តាកាតីបដែលមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាកាតីបក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នាសម័យប្រជុំលើកទីមួយរបស់ខ្លួន។

៤. បណ្តាកាតីបទទួលស្គាល់ថា តម្រូវការបច្ចុប្បន្នសម្រាប់បន្ទុកមានសារៈសំខាន់ណាស់ ហើយកម្រិតនៃការកាត់បន្ថយកាន់តែច្រើនអាចបន្ថយនូវតម្រូវការសម្រាប់កិច្ចប្រឹងប្រែងបន្តបន្ថែមទៀត ហើយតម្រូវការបន្តកាន់តែច្រើន អាចទាក់ទងនឹងការចំណាយលើបន្ទុកកាន់តែខ្ពស់។

៥. បណ្តាកាតីបទទួលស្គាល់ថា សកម្មភាពបន្ត គួរតែធ្វើទៅតាមអភិក្រមដែលមានតម្លាភាពពេញលេញ មានការចូលរួម គិតគូរពីយេនឌ័រ និងស្របតាមកម្មវិធីរបស់ប្រទេស ដោយពិចារណាផងដែរនូវក្រុមងាយរងគ្រោះ សហគមន៍ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ហើយគួរតែផ្អែកលើវិទ្យាសាស្ត្រថ្មីៗបំផុត និងប្រព័ន្ធចំណេះដឹងមូលដ្ឋាន ចំណេះដឹងប្រពៃណី ព្រមទាំងចំណេះដឹងរបស់ជនជាតិដើមទៅតាមករណីសមស្រប ក្នុងបំណងរួមបញ្ចូលបន្តទៅក្នុងគោលនយោបាយ និងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងបរិស្ថានដែលពាក់ព័ន្ធនៅតាមករណីសមស្រប។

៦. បណ្តាកាតីប ទទួលស្គាល់សារៈសំខាន់នៃកិច្ចគាំទ្រ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ លើការប្រឹងប្រែងបន្ត និងទទួលស្គាល់សារៈសំខាន់នៃការគិតគូរអំពីតម្រូវការរបស់បណ្តាកាតីបទសកលអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេស បណ្តាកាតីបដែលងាយរងគ្រោះទៅនឹងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

៧. បណ្តាកាតីបពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនក្នុងការពង្រីកសកម្មភាពបន្ត ដោយគិតគូរផងដែរនូវក្របខណ្ឌបន្តទីក្រុងកាន់គុន រួមទាំងប្រការនានាដែលជាប់ទាក់ទងនឹង៖

- (ក) ការចែករំលែកព័ត៌មាន ការអនុវត្តល្អ បទពិសោធន៍ និងមេរៀននានា ដែលមាននៅតាមករណីសមស្រប ទាក់ទងនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ ការរៀបចំផែនការ គោលនយោបាយ និងការអនុវត្តដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពបន្ត។
- (ខ) ការពង្រឹងការចាត់ចែងស្ថាប័ន រួមទាំងការចាត់ចែងនានានៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ ដែលបម្រើឱ្យផលប្រយោជន៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការសំយោគព័ត៌មាន និងចំណេះដឹងពាក់ព័ន្ធ ព្រមទាំងផ្តល់នូវការគាំទ្របច្ចេកទេស និងសេចក្តីណែនាំដល់បណ្តាកាតីប។
- (គ) ការពង្រឹងចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រអំពីអាកាសធាតុ រួមទាំងការស្រាវជ្រាវ ការសង្កេតជាប្រព័ន្ធនៃប្រព័ន្ធអាកាសធាតុ និងប្រព័ន្ធប្រកាសអាសន្នជាមុន តាមរបៀបផ្តល់ព័ត៌មានសេរីកម្មអាកាសធាតុ និងគាំទ្រដល់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេច។
- (ឃ) ការជួយបណ្តាកាតីបទសកលអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណការអនុវត្តបន្តដែលមានប្រសិទ្ធភាព តម្រូវការបន្ត អាទិភាពនានា ការគាំទ្រដែលបានផ្តល់និងទទួលសម្រាប់សកម្មភាពបន្តនិងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនានា ព្រមទាំងបញ្ហាប្រឈម និងចំណុចខ្វះខាតនោះ តាមទម្រង់ដែលមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងការលើកទឹកចិត្តការអនុវត្តល្អ និង
- (ង) ការបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងអត្ថិភាពនៃសកម្មភាពបន្ត។

- ៨. ទីភ្នាក់ងារ និងអង្គការឯកទេសរបស់សហប្រជាជាតិ ត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត ដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់បណ្តា ភាគីក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាព ដោយយោងតាមកថាខណ្ឌ ៧ នៃមាត្រានេះ ដោយគិតគូរផងដែរនូវប្រការនានាក្នុងកថាខណ្ឌ ៥ នៃ មាត្រានេះ។
- ៩. ភាគីនីមួយៗត្រូវចូលរួមទៅតាមករណីសមស្របនៅក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការបន្ត និងការអនុវត្តសកម្មភាពដែលរួមទាំង ការ រៀបចំ ឬការពង្រឹងគោលនយោបាយ ផែនការពាក់ព័ន្ធនិង/ឬការរួមចំណែក ដែលអាចរួមបញ្ចូល៖
 - (ក) ការអនុវត្តសកម្មភាពបន្ត កិច្ចការ និង/ឬ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង
 - (ខ) ដំណើរការចងក្រង និងអនុវត្តផែនការជាតិបន្ត
 - (គ) ការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់និងភាពងាយរងគ្រោះពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ក្នុងបំណងកំណត់សកម្មភាពអាទិភាពដែល បានប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិ ដោយគិតគូរផងដែរពីប្រជាជន ទីកន្លែង និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដែលងាយរងគ្រោះ
 - (ឃ) ការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ និងការរៀនសូត្រពីផែនការបន្ត គោលនយោបាយ កម្មវិធី និងសកម្មភាពនិង
 - (ង) ការកសាងភាពជន់ជួរនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ដែលរួមទាំង តាមរយៈពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងការគ្រប់គ្រងធន ធានធម្មជាតិដោយនិរន្តរភាព។
- ១០. ភាគីនីមួយៗគួរដាក់ជូន និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មទៀងទាត់នូវរបាយការណ៍បន្តទៅតាមករណីសមស្រប ដែលអាចរួមបញ្ចូលអាទិ ភាពរបស់ខ្លួន ការអនុវត្ត និងតម្រូវការគាំទ្រ ផែនការនិងសកម្មភាព ដោយមិនបង្កើតបន្ទុកបន្ថែមណាមួយសម្រាប់បណ្តាភាគី ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ឡើយ។
- ១១. របាយការណ៍បន្តដូចមានរយោងក្នុងកថាខណ្ឌ ១០ នៃមាត្រានេះ ត្រូវដាក់ជូន និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មទៀងទាត់ទៅតាមករណីសម ស្រប ដែលជាផ្នែកមួយនៃ/ឬភ្ជាប់ជាមួយរបាយការណ៍ ឬឯកសារដទៃទៀត រួមទាំងផែនការជាតិបន្ត ការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្ត នៅថ្នាក់ជាតិ ដូចយោងតាមមាត្រា ៤ កថាខណ្ឌ ២ និង/ឬរបាយការណ៍ជាតិ។
- ១២. របាយការណ៍បន្តដូចមានរយោងទៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១០ នៃមាត្រានេះ ត្រូវតែកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីសាធារណៈដែលរក្សាទុកដោយ លេខាធិការដ្ឋាន។
- ១៣. ការបន្តនិងការពង្រឹងកិច្ចគាំទ្រអន្តរជាតិ ត្រូវតែផ្តល់ឱ្យបណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ សម្រាប់ការអនុវត្តកថាខណ្ឌ ៧, ៩, ១០ និង១១ នៃមាត្រានេះ អនុលោមតាមប្រការនានានៃមាត្រា ៩, ១០, និង ១១។
- ១៤. របាយការណ៍សំយោគសាកល ដូចមានរយោងក្នុងមាត្រា ១៤ ក្នុងចំណោមបញ្ហាទាំងនោះ ត្រូវតែ៖
 - (ក) ទទួលស្គាល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍
 - (ខ) ពង្រឹងការអនុវត្តសកម្មភាពបន្ត ដោយគិតគូរផងដែរពីរបាយការណ៍បន្ត រយោងក្នុងកថាខណ្ឌ ១០ នៃមាត្រា នេះ។
 - (គ) ពិនិត្យភាពគ្រប់គ្រាន់ និងប្រសិទ្ធផលនៃបន្ត និងការគាំទ្រដែលបានផ្តល់សម្រាប់បន្ត និង
 - (ឃ) ពិនិត្យវឌ្ឍនភាពជាមួយដែលបានធ្វើឡើងនៅក្នុងការសម្រេចគោលបំណងជាសកលស្តីពីបន្ត ដូចមានរយោងក្នុងកថា ខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ។

មាត្រា ៨

- ១. បណ្តាភាគី ទទួលស្គាល់ពីសារៈសំខាន់នៃការបញ្ចៀស ការបន្ថយជាអតិបរិមា និងការឆ្លើយតបបញ្ហា នៃការខូចខាតនិងការ បាត់បង់ ពាក់ព័ន្ធជាមួយផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ រួមទាំង ព្រឹត្តិការណ៍ធាតុអាកាសមិនប្រក្រតី និង ព្រឹត្តិការណ៍ដែលវិវត្តន៍យឺតៗ ព្រមទាំងតួនាទីនៃការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាពនៅក្នុងការកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការខូចខាត និងការ បាត់បង់។
- ២. យន្តការអន្តរជាតិទីក្រុងហ្សឺណែវសម្រាប់ការខូចខាត និងការបាត់បង់ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ត្រូវ ស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ច និងសេចក្តីណែនាំរបស់សន្និសីទបណ្តាភាគីដែលមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងអាចពង្រឹង និងពង្រីកបន្ថែមទៀត តាមការសម្រេចដោយសន្និសីទបណ្តាភាគី ដែលមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំរបស់ភាគីក្នុងកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះ។
- ៣. បណ្តាភាគីគួរបង្កើនការយល់ដឹង សកម្មភាព និងការគាំទ្រ រួមទាំងតាមរយៈយន្តការអន្តរជាតិទីក្រុងហ្សឺណែវ ទៅតាមករណីសមស្រប

ដោយផ្អែកលើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងការជួយសម្រួល នៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃការខូចខាត និងការបាត់បង់ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

- ៤. ក្នុងន័យនេះ វិស័យនានានៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងការសម្របសម្រួល ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹង សកម្មភាព និងការគាំទ្រ អាចមាន៖
 - (ក) ប្រព័ន្ធប្រកាសអាកាសធាតុ
 - (ខ) ការត្រៀមបង្ការសង្គ្រោះបន្ទាន់
 - (គ) ព្រឹត្តិការណ៍ដែលវិវត្តន៍យឺតៗ
 - (ឃ) ព្រឹត្តិការណ៍ដែលអាចពាក់ព័ន្ធនឹងការខូចខាត និងបាត់បង់ដែលមិនអាចត្រឡប់ក្រោយ និងជាអចិន្ត្រៃយ៍
 - (ង) ការវាយតម្លៃ និងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ
 - (ច) មូលនិធិធានារ៉ាប់រងហានិភ័យ ការប្រមូលផ្តុំហានិភ័យអាកាសធាតុ និងដំណោះស្រាយផ្សេងទៀតនៃការធានារ៉ាប់រង
 - (ឆ) ការបាត់បង់មិនមែនសេដ្ឋកិច្ច និង
 - (ជ) ភាពធន់របស់សហគមន៍ ជីវភាពរស់នៅ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី។
- ៥. យន្តការអន្តរជាតិទីក្រុងវ៉ាស៊ីន្ទ័រ ត្រូវសហការជាមួយអង្គការ និងក្រុមជំនាញការដែលមានស្រាប់នៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក៏ដូចជា អង្គការ និងអង្គការជំនាញពាក់ព័ន្ធដែលមិននៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ៩

- ១. បណ្តាភាគីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវផ្តល់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីជួយបណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ចំពោះការកាត់បន្ថយ និងបន្តសុំ ក្នុងការបន្តកាតព្វកិច្ចដែលមានស្រាប់របស់បណ្តាភាគីនៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ។
- ២. បណ្តាភាគីដទៃទៀត ត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត ដើម្បីផ្តល់ ឬបន្តផ្តល់ការគាំទ្របែបនេះដោយស្ម័គ្រចិត្ត។
- ៣. ជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជសកល បណ្តាភាគីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ គួរបន្តនាំមុខក្នុងការកៀរគរហិរញ្ញវត្ថុអាកាសធាតុពីប្រភព បរិធាន និងមធ្យោបាយផ្សេងៗ ដោយកត់សម្គាល់ពីតួនាទីដ៏សំខាន់នៃមូលនិធិសាធារណៈ តាមរយៈសកម្មភាពផ្សេងៗ រួមទាំងការគាំទ្រយុទ្ធសាស្ត្រស្របតាមប្រទេស និងការគិតគូរពីតម្រូវការ និងអាទិភាពរបស់បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។ ការកៀរគរហិរញ្ញវត្ថុអាកាសធាតុបែបនេះ គួរបង្ហាញពីភាពរីកចម្រើនដែលលើសពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងកន្លងមក។
- ៤. ការផ្តល់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុទ្រទ្រង់ទ្រាយធំជាងមុន គួរតែសំដៅសម្រេចឱ្យបានគុណភាពមួយ រវាងការកាត់បន្ថយនិងបន្សុំ ដោយគិតគូរពីយុទ្ធសាស្ត្រ និងអាទិភាពរបស់ប្រទេស ព្រមទាំងតម្រូវការរបស់បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសបណ្តាភាគីដែលងាយរងគ្រោះបំផុតពីផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងជួបឧបសគ្គច្រើនខាងសមត្ថភាពដូចជា បណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច និងរដ្ឋកូនកោះកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដោយពិចារណាពីតម្រូវការធនធានសាធារណៈ និងជំនួយឥតសំណងសម្រាប់បន្សុំ។
- ៥. បណ្តាភាគីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវរាយការណ៍រាល់ពីរឆ្នាំម្តងនូវព័ត៌មានដែលចង្អុលបង្ហាញជាលក្ខណៈបរិមាណវិស័យ និងគុណវិស័យ ដែលទាក់ទងនឹងកថាខណ្ឌ១ និង៣ នៃមាត្រានេះ ទៅតាមករណីដែលអាចធ្វើបាន ប្រសិនបើមាន រួមទាំងនៅកម្រិតចំណោលអំពីធនធានហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដែលត្រូវផ្តល់ទៅឱ្យបណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។ ភាគីដទៃទៀតដែលផ្តល់ធនធាន ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យរាយការណ៍ព័ត៌មានរាល់ពីរឆ្នាំម្តងតាមការស្ម័គ្រចិត្ត។
- ៦. របាយការណ៍សំយោគជាសកល ដូចមានយោងក្នុងមាត្រា១៤ គួរតែបានគិតគូរអំពីព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ ដែលបានផ្តល់ដោយបណ្តា ភាគីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ និងឬ អង្គការនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អំពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដែលទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអាកាសធាតុ។
- ៧. បណ្តាភាគីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានប្រកបដោយតម្លាភាពនិងសង្គតិភាពរាល់ពីរឆ្នាំម្តង អំពីការគាំទ្រសម្រាប់បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ដែលបានកៀរគរនិងបានផ្តល់ តាមរយៈអន្តរាគមន៍ក្នុងវិស័យសាធារណៈ ស្របតាមបែបបទ នីតិវិធី និងគោលការណ៍ណែនាំ ដែលត្រូវអនុម័តដោយសន្និសីទបណ្តាភាគីដែលមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នាសម័យប្រជុំលើកទីមួយរបស់ខ្លួន ដូចមានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ១៣ កថាខណ្ឌ១៣។ បណ្តាភាគីដទៃទៀត ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យធ្វើបែបនេះផងដែរ។
- ៨. យន្តការហិរញ្ញវត្ថុនៃអនុសញ្ញានេះ រួមទាំង អង្គការប្រតិបត្តិការរបស់យន្តការនេះ ត្រូវបំពេញនាទីជាយន្តការហិរញ្ញវត្ថុនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

៩. ស្ថានប័ននានាដែលគាំទ្រដល់ដំណើរការនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមទាំង អង្គការប្រតិបត្តិការក្នុងយន្តការហិរញ្ញវត្ថុនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការទទួលបានធនធានហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈនីតិវិធីអនុម័តសាមញ្ញៗ និងការគាំទ្របន្ថែមទៀតដល់ការត្រៀម លក្ខណៈសម្រាប់បណ្តាកាតីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេស សម្រាប់បណ្តាកាតីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច និងបណ្តារដ្ឋកូន កោះកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ នៅក្នុងបរិបទនៃយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការអាកាសធាតុថ្នាក់ជាតិរបស់ខ្លួន។

មាត្រា ១០

- ១. បណ្តាកាតី ចែករំលែកចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែងអំពីសារៈសំខាន់នៃការសម្រេចបានពេញលេញនូវការផ្ទេរ និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីកែលម្អភាពធនធាននិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងដើម្បីកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់។
- ២. ដោយកត់សម្គាល់អំពីសារៈសំខាន់នៃបច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់ការអនុវត្តសកម្មភាពកាត់បន្ថយ និងបន្ស៊ាំនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង ការទទួលស្គាល់ពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាដែលមានស្រាប់ និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងផ្សេងៗ បណ្តាកាតីត្រូវពង្រឹង សកម្មភាពសហប្រតិបត្តិការលើការផ្ទេរ និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា។
- ៣. យន្តការបច្ចេកវិទ្យាបង្កើតឡើងនៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ ត្រូវគាំទ្រដល់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ៤. ក្របខណ្ឌបច្ចេកវិទ្យាមួយត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីផ្តល់សេចក្តីណែនាំសំខាន់ដល់ការងារនៃយន្តការបច្ចេកវិទ្យា សំដៅលើក កម្មស្តី និងសម្រួលដល់ការពង្រឹងសកម្មភាពពីការផ្ទេរ និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឈានទៅរកការសម្រេចចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែងដូចមានយោងក្នុងកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ។
- ៥. ការបង្កើនល្បឿន ការលើកទឹកចិត្ត និងការបង្កើតលក្ខខណ្ឌអំណោយផលសម្រាប់នវានុវត្តន៍ មានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការឆ្លើយ តបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាសកលរយៈពេលវែង និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង ព្រមទាំងការលើកកម្ពស់កំណើន សេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបែបនេះ ត្រូវទទួលបានការគាំទ្រ ទៅតាមករណីសមស្រប ដោយរួម បញ្ចូលទាំង យន្តការបច្ចេកវិទ្យា និង យន្តការហិរញ្ញវត្ថុនៃអនុសញ្ញានេះតាមរយៈមធ្យោបាយហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់អភិក្រមតាមបែប កិច្ចសហការក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ និងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលក្នុងការទទួលបានបច្ចេកវិទ្យា ជាពិសេសក្នុងដំណាក់ កាលដំបូងៗនៃរដ្ឋបច្ចេកវិទ្យាទៅដល់បណ្តាកាតីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។
- ៦. ការគាំទ្រ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវតែបានផ្តល់ឱ្យបណ្តាកាតីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់អនុវត្តមាត្រានេះ ដែលរួមទាំងសម្រាប់ពង្រឹងសកម្មភាពសហប្រតិបត្តិការលើការផ្ទេរ និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យានៅដំណាក់កាលខុសៗគ្នានៃរដ្ឋ បច្ចេកវិទ្យា ក្នុងបំណងសម្រេចបាននូវគុណភាពវាងការគាំទ្រដល់ការកាត់បន្ថយ និងបន្ស៊ាំ។ របាយការណ៍សំយោគជា សកល ដូចមានយោងក្នុងមាត្រា ១៤ ត្រូវគិតគូរអំពីព័ត៌មានដែលមានស្តីពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដែលទាក់ទងនឹងការគាំទ្រដល់ការ ផ្ទេរ និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់បណ្តាកាតីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។

មាត្រា ១១

- ១. ការកសាងសមត្ថភាពនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ គួរតែជួយពង្រឹងសមត្ថភាព និងលទ្ធភាពនៃបណ្តាកាតីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេស បណ្តាប្រទេសដែលមានសមត្ថភាពតិចតួច ដូចជា ប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច និងប្រទេសដែលងាយរងគ្រោះជាពិសេស នៅចំពោះមុខផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដូចជា បណ្តារដ្ឋកូនកោះកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីចាត់វិធានការ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ រួមទាំង ក្នុងចំណោមបញ្ហាទាំងនោះមានដូចជា ការអនុ វត្តសមត្ថភាពបន្ស៊ាំនិងកាត់បន្ថយ ហើយគួរសម្រួលឱ្យមានការអភិវឌ្ឍ ការផ្សព្វផ្សាយ និងការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ការទទួល បានហិរញ្ញវត្ថុអាកាសធាតុ ទិដ្ឋភាពពាក់ព័ន្ធនានានៃការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាល និងការយល់ដឹងជាសាធារណៈ និងការរាយ ការណ៍ព័ត៌មានដោយគម្លាត ទាន់ពេលវេលា និងសុក្រិត។
- ២. ការកសាងសមត្ថភាព គួរធ្វើឡើងស្របតាមកម្មវិធីរបស់ប្រទេស ផ្អែកលើនិងឆ្លើយតបនឹងតម្រូវជាតិ និងជំរុញភាពជាម្ចាស់របស់ ប្រទេសនៃបណ្តាកាតី ជាពិសេសបណ្តាកាតីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ រួមទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន។ ការកសាងសមត្ថភាព គួរតែធ្វើតាមមេរៀនជាបទពិសោធដែលទទួលបាន រួមទាំង មេរៀនចេញពីសកម្មភាពកសាងសមត្ថភាព នៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ និងគួរតែជាដំណើរការធ្វើឡើងជាប្រចាំ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដែលមានការចូលរួម មានលក្ខណៈ

អន្តរវិស័យ និងឆ្លើយតបទៅនឹងយេនឌ័រ។

- ៣. បណ្តាភាគីទាំងអស់គួរសហប្រតិបត្តិការដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ បណ្តាភាគីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ គួរពង្រឹងការគាំទ្រដល់សកម្មភាពកសាងសមត្ថភាពនៅក្នុងបណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។
- ៤. បណ្តាភាគីទាំងអស់ដែលពង្រឹងសមត្ថភាពនៃបណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមទាំង តាមរយៈអភិក្រមពហុភាគី ទ្វេភាគី និងតំបន់ ត្រូវរាយការណ៍ជាទៀងទាត់អំពីសកម្មភាព ឬ វិធានការទាំងនេះ លើការកសាងសមត្ថភាព។ បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ គួររាយការណ៍ជាទៀងទាត់អំពីវឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបានលើការអនុវត្ត វិធានការ សកម្មភាព គោលនយោបាយ ឬផែនការកសាងសមត្ថភាព ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ៥. សកម្មភាពកសាងសមត្ថភាពត្រូវតែបានពង្រឹង តាមរយៈ ការចាត់ចែងស្ថាប័នឱ្យសមស្រប ដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមទាំង ការចាត់ចែងស្ថាប័នឱ្យសមស្រប ដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ ដែលគាំទ្រដល់ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ នៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីមួយរបស់ខ្លួន សន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវតែពិចារណា និងអនុម័តសេចក្តីសម្រេចមួយស្តីការចាត់ចែងស្ថាប័នដំបូងសម្រាប់ការកសាងសមត្ថភាព។

មាត្រា ១២

បណ្តាភាគីត្រូវសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងការចាត់វិធានការ ទៅតាមករណីសមស្រប ដើម្បីពង្រឹងការអប់រំ ការបណ្តុះបណ្តាល ការយល់ដឹងជាសាធារណៈ ការចូលរួមជាសាធារណៈ និងការទទួលបានព័ត៌មានជាសាធារណៈ អំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដោយទទួលស្គាល់ពីសារៈសំខាន់នៃជំហានទាំងនេះ ដែលទាក់ទងនឹងការពង្រឹងសកម្មភាពនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ១៣

- ១. ដើម្បីកសាងទំនុកចិត្តនិងការជឿជាក់គ្នាទៅវិញទៅមក និងដើម្បីលើកកម្ពស់ការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធផល ក្របខណ្ឌពង្រឹងតម្លាភាពសម្រាប់សកម្មភាពនិងការគាំទ្រ គួបផ្សំជាមួយភាពបត់បែនបាន ដែលគិតគូរអំពីសមត្ថភាពខុសៗគ្នារបស់បណ្តាភាគីនិងកសាងបន្ថែមលើបទពិសោធន៍រួម ត្រូវបានបង្កើតឡើង។
- ២. ក្របខណ្ឌតម្លាភាព ត្រូវផ្តល់ភាពបត់បែននៅក្នុងការអនុវត្តប្រករនានានៃមាត្រានេះ ដល់បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដែលត្រូវការសមត្ថភាពបែបនេះ ដោយពិចារណាផងដែរអំពីសមត្ថភាព របស់បណ្តាភាគីទាំងនោះ។ បែបបទ នីតិវិធី និងគោលការណ៍ណែនាំដូចមានរយោងក្នុង កថាខណ្ឌ១៣ នៃមាត្រានេះ ត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងពីភាពបត់បែនបាននេះ។
- ៣. ក្របខណ្ឌតម្លាភាព ត្រូវកសាងបន្ថែមលើ និងពង្រឹងការរៀបចំតម្លាភាព នៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ ដោយទទួលស្គាល់នូវកាលៈទេសៈជាពិសេសរបស់បណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច និងរដ្ឋកូនកោះកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ និងត្រូវអនុវត្តក្របខណ្ឌនេះតាមវិធី ដែលមានលក្ខណៈជួយសម្រួល គ្មានការរំលោភសិទ្ធិ គ្មានការដាក់ទណ្ឌកម្ម មានការគោរពអធិបតេយ្យជាតិ និងបញ្ចៀសការបង្កបន្ទុកមិនចាំបាច់មកលើបណ្តាភាគី។
- ៤. ការរៀបចំតម្លាភាពនៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ ដែលរួមទាំង របាយការណ៍ជាតិ របាយការណ៍ប្រចាំពីរឆ្នាំម្តង និងរបាយការណ៍បច្ចុប្បន្នភាពប្រចាំពីរឆ្នាំម្តង ការពិនិត្យនិងវាយតម្លៃជាអន្តរជាតិ ព្រមទាំងការពិគ្រោះយោបល់និងការវិភាគជាអន្តរជាតិ ត្រូវចងក្រងជាផ្នែកនៃបទពិសោធន៍ដែលបានដកស្រង់ សម្រាប់ការរៀបចំទម្រង់បែបបទ នីតិវិធី និងគោលការណ៍ណែនាំនៅក្រោម កថាខណ្ឌ១៣ នៃមាត្រានេះ។
- ៥. គោលបំណងនៃក្របខណ្ឌសម្រាប់តម្លាភាពនៃសកម្មភាព គឺដើម្បីផ្តល់ការយល់ដឹងច្បាស់លាស់អំពីសកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដោយគិតគូរផងដែរពីគោលដៅនៃអនុសញ្ញានេះ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា២ រួមទាំង ភាពច្បាស់លាស់និងការតាមដានវឌ្ឍនភាពឆ្ពោះទៅសម្រេចបាននូវការរួមចំណែកប្រជាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិរបស់បណ្តាភាគី នៅក្រោមមាត្រា៤ ហើយសកម្មភាពបន្តរបស់បណ្តាភាគី នៅក្រោមមាត្រា៧ រួមទាំង ការអនុវត្តល្អ អាទិភាព តម្រូវការ និងភាពខ្វះចន្លោះ ដើម្បីរាយការណ៍ពីរបាយការណ៍សំយោគជាសកលនៅក្រោមមាត្រា១៤។
- ៦. គោលបំណងនៃក្របខណ្ឌសម្រាប់តម្លាភាពនៃការគាំទ្រ គឺដើម្បីផ្តល់ភាពច្បាស់លាស់លើការគាំទ្រដែលបានផ្តល់និងបានទទួលដោយបណ្តាភាគីតាក់ព័ន្ធនីមួយៗ នៅក្នុងបរិបទនៃសកម្មភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅក្រោមមាត្រា៤, ៧, ៩, ១០ និង ១១ និង

PARIS AGREEMENT

UNITED NATIONS
2015

PARIS AGREEMENT

The Parties to this Agreement,

Being Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change, hereinafter referred to as “the Convention”,

Pursuant to the Durban Platform for Enhanced Action established by decision 1/CP.17 of the Conference of the Parties to the Convention at its seventeenth session,

In pursuit of the objective of the Convention, and being guided by its principles, including the principle of equity and common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances,

Recognizing the need for an effective and progressive response to the urgent threat of climate change on the basis of the best available scientific knowledge,

Also recognizing the specific needs and special circumstances of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change, as provided for in the Convention,

Taking full account of the specific needs and special situations of the least developed countries with regard to funding and transfer of technology,

Recognizing that Parties may be affected not only by climate change, but also by the impacts of the measures taken in response to it,

Emphasizing the intrinsic relationship that climate change actions, responses and impacts have with equitable access to sustainable development and eradication of poverty,

Recognizing the fundamental priority of safeguarding food security and ending hunger, and the particular vulnerabilities of food production systems to the adverse impacts of climate change,

Taking into account the imperatives of a just transition of the workforce and the creation of decent work and quality jobs in accordance with nationally defined development priorities,

Acknowledging that climate change is a common concern of humankind, Parties should, when taking action to address climate change, respect, promote and consider their respective obligations on human rights, the right to health, the rights of indigenous peoples, local communities, migrants, children, persons with disabilities and people in vulnerable situations and the right to development, as well as gender equality, empowerment of women and intergenerational equity,

Recognizing the importance of the conservation and enhancement, as appropriate, of sinks and reservoirs of the greenhouse gases referred to in the Convention,

Noting the importance of ensuring the integrity of all ecosystems, including oceans, and the protection of biodiversity, recognized by some cultures as Mother Earth, and noting the importance for some of the concept of “climate justice”, when taking action to address climate change.

Affirming the importance of education, training, public awareness, public participation, public access to information and cooperation at all levels on the matters addressed in this Agreement,

Recognizing the importance of the engagements of all levels of government and various actors, in accordance with respective national legislations of Parties, in addressing climate change,

Also recognizing that sustainable lifestyles and sustainable patterns of consumption and production, with developed country Parties taking the lead, play an important role in addressing climate change.

Have agreed as follows:

Article 1

For the purpose of this Agreement, the definitions contained in Article 1 of the Convention shall apply. In addition:

(a) “Convention” means the United Nations Framework Convention on Climate Change, adopted in New York on 9 May 1992;

(b) “Conference of the Parties” means the Conference of the Parties to the Convention;

(c) “Party” means a Party to this Agreement.

Article 2

1. This Agreement, in enhancing the implementation of the Convention, including its objective, aims to strengthen the global response to the threat of climate change, in the context of sustainable development and efforts to eradicate poverty, including by:

(a) Holding the increase in the global average temperature to well below 2°C above pre-industrial levels and pursuing efforts to limit the temperature increase to 1.5°C above pre-industrial levels, recognizing that this would significantly reduce the risks and impacts of climate change;

(b) Increasing the ability to adapt to the adverse impacts of climate change and foster climate resilience and low greenhouse gas emissions development, in a manner that does not threaten food production; and

(c) Making finance flows consistent with a pathway towards low greenhouse gas emissions and climate-resilient development.

2. This Agreement will be implemented to reflect equity and the principle of common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.

Article 3

As nationally determined contributions to the global response to climate change, all Parties are to undertake and communicate ambitious efforts as defined in Articles 4, 7, 9, 10, 11 and 13 with the view to achieving the purpose of this Agreement as set out in Article 2. The efforts of all Parties will represent a progression over time, while recognizing the need to support developing country Parties for the effective implementation of this Agreement.

Article 4

1. In order to achieve the long-term temperature goal set out in Article 2, Parties aim to reach global peaking of greenhouse gas emissions as soon as possible, recognizing that peaking will take longer for developing country Parties, and to undertake rapid reductions thereafter in accordance with best available science, so as to achieve a balance between anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases in the second half of this century, on the basis of equity, and in the context of sustainable development and efforts to eradicate poverty.
2. Each Party shall prepare, communicate and maintain successive nationally determined contributions that it intends to achieve. Parties shall pursue domestic mitigation measures, with the aim of achieving the objectives of such contributions.
3. Each Party's successive nationally determined contribution will represent a progression beyond the Party's then current nationally determined contribution and reflect its highest possible ambition, reflecting its common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.
4. Developed country Parties should continue taking the lead by undertaking economy-wide absolute emission reduction targets. Developing country Parties should continue enhancing their mitigation efforts, and are encouraged to move over time towards economy-wide emission reduction or limitation targets in the light of different national circumstances.
5. Support shall be provided to developing country Parties for the implementation of this Article, in accordance with Articles 9, 10 and 11, recognizing that enhanced support for developing country Parties will allow for higher ambition in their actions.
6. The least developed countries and small island developing States may prepare and communicate strategies, plans and actions for low greenhouse gas emissions development reflecting their special circumstances.
7. Mitigation co-benefits resulting from Parties' adaptation actions and/or economic diversification plans can contribute to mitigation outcomes under this Article.

8. In communicating their nationally determined contributions, all Parties shall provide the information necessary for clarity, transparency and understanding in accordance with decision 1/CP.21 and any relevant decisions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

9. Each Party shall communicate a nationally determined contribution every five years in accordance with decision 1/CP.21 and any relevant decisions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement and be informed by the outcomes of the global stocktake referred to in Article 14.

10. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall consider common time frames for nationally determined contributions at its first session.

11. A Party may at any time adjust its existing nationally determined contribution with a view to enhancing its level of ambition, in accordance with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

12. Nationally determined contributions communicated by Parties shall be recorded in a public registry maintained by the secretariat.

13. Parties shall account for their nationally determined contributions. In accounting for anthropogenic emissions and removals corresponding to their nationally determined contributions, Parties shall promote environmental integrity, transparency, accuracy, completeness, comparability and consistency, and ensure the avoidance of double counting, in accordance with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

14. In the context of their nationally determined contributions, when recognizing and implementing mitigation actions with respect to anthropogenic emissions and removals, Parties should take into account, as appropriate, existing methods and guidance under the Convention, in the light of the provisions of paragraph 13 of this Article.

15. Parties shall take into consideration in the implementation of this Agreement the concerns of Parties with economies most affected by the impacts of response measures, particularly developing country Parties.

16. Parties, including regional economic integration organizations and their member States, that have reached an agreement to act jointly under paragraph 2 of this Article shall notify the secretariat of the terms of that agreement, including the emission level allocated to each Party within the relevant time period, when they communicate their nationally determined contributions. The secretariat shall in turn inform the Parties and signatories to the Convention of the terms of that agreement.

17. Each party to such an agreement shall be responsible for its emission level as set out in the agreement referred to in paragraph 16 of this Article in accordance with paragraphs 13 and 14 of this Article and Articles 13 and 15.

18. If Parties acting jointly do so in the framework of, and together with, a regional economic integration organization which is itself a Party to this Agreement, each member State of that regional economic integration organization individually, and together with the regional economic integration organization, shall be responsible for its emission level as set out in the agreement communicated under paragraph 16 of this Article in accordance with paragraphs 13 and 14 of this Article and Articles 13 and 15.

19. All Parties should strive to formulate and communicate long-term low greenhouse gas emission development strategies, mindful of Article 2 taking into account their common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.

Article 5

1. Parties should take action to conserve and enhance, as appropriate, sinks and reservoirs of greenhouse gases as referred to in Article 4, paragraph 1 (d), of the Convention, including forests.

2. Parties are encouraged to take action to implement and support, including through results-based payments, the existing framework as set out in related guidance and decisions already agreed under the Convention for: policy approaches and positive incentives for activities relating to reducing emissions from deforestation and forest degradation, and the role of conservation, sustainable management of forests and enhancement of forest carbon stocks in developing countries; and alternative policy approaches, such as joint mitigation and adaptation approaches for the integral and sustainable management of forests, while reaffirming the importance of incentivizing, as appropriate, non-carbon benefits associated with such approaches.

Article 6

1. Parties recognize that some Parties choose to pursue voluntary cooperation in the implementation of their nationally determined contributions to allow for higher ambition in their mitigation and adaptation actions and to promote sustainable development and environmental integrity.

2. Parties shall, where engaging on a voluntary basis in cooperative approaches that involve the use of internationally transferred mitigation outcomes towards nationally determined contributions, promote sustainable development and ensure environmental integrity and transparency, including in governance, and shall apply robust accounting to ensure, inter alia, the avoidance of double counting, consistent with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. The use of internationally transferred mitigation outcomes to achieve nationally determined contributions under this Agreement shall be voluntary and authorized by participating Parties.

4. A mechanism to contribute to the mitigation of greenhouse gas emissions and support sustainable development is hereby established under the authority and guidance of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement for use by Parties on a voluntary basis. It shall be supervised by a body designated by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement, and shall aim:

(a) To promote the mitigation of greenhouse gas emissions while fostering sustainable development;

(b) To incentivize and facilitate participation in the mitigation of greenhouse gas emissions by public and private entities authorized by a Party;

(c) To contribute to the reduction of emission levels in the host Party, which will benefit from mitigation activities resulting in emission reductions that can also be used by another Party to fulfil its nationally determined contribution; and

(d) To deliver an overall mitigation in global emissions.

5. Emission reductions resulting from the mechanism referred to in paragraph 4 of this Article shall not be used to demonstrate achievement of the host Party's nationally determined contribution if used by another Party to demonstrate achievement of its nationally determined contribution.

6. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall ensure that a share of the proceeds from activities under the mechanism referred to in paragraph 4 of this Article is used to cover administrative expenses as well as to assist developing country Parties that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change to meet the costs of adaptation.

7. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall adopt rules, modalities and procedures for the mechanism referred to in paragraph 4 of this Article at its first session.

8. Parties recognize the importance of integrated, holistic and balanced non-market approaches being available to Parties to assist in the implementation of their nationally determined contributions, in the context of sustainable development and poverty eradication, in a coordinated and effective manner, including through, inter alia, mitigation, adaptation, finance, technology transfer and capacity-building, as appropriate. These approaches shall aim to:

(a) Promote mitigation and adaptation ambition;

(b) Enhance public and private sector participation in the implementation of nationally determined contributions; and

(c) Enable opportunities for coordination across instruments and relevant institutional arrangements.

9. A framework for non-market approaches to sustainable development is hereby defined to promote the non-market approaches referred to in paragraph 8 of this Article.

Article 7

1. Parties hereby establish the global goal on adaptation of enhancing adaptive capacity, strengthening resilience and reducing vulnerability to climate change, with a view to contributing to sustainable development and ensuring an adequate adaptation response in the context of the temperature goal referred to in Article 2.
2. Parties recognize that adaptation is a global challenge faced by all with local, subnational, national, regional and international dimensions, and that it is a key component of and makes a contribution to the long-term global response to climate change to protect people, livelihoods and ecosystems, taking into account the urgent and immediate needs of those developing country Parties that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change.
3. The adaptation efforts of developing country Parties shall be recognized, in accordance with the modalities to be adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement at its first session.
4. Parties recognize that the current need for adaptation is significant and that greater levels of mitigation can reduce the need for additional adaptation efforts, and that greater adaptation needs can involve greater adaptation costs.
5. Parties acknowledge that adaptation action should follow a country-driven, gender-responsive, participatory and fully transparent approach, taking into consideration vulnerable groups, communities and ecosystems, and should be based on and guided by the best available science and, as appropriate, traditional knowledge, knowledge of indigenous peoples and local knowledge systems, with a view to integrating adaptation into relevant socioeconomic and environmental policies and actions, where appropriate.
6. Parties recognize the importance of support for and international cooperation on adaptation efforts and the importance of taking into account the needs of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change.
7. Parties should strengthen their cooperation on enhancing action on adaptation, taking into account the Cancun Adaptation Framework, including with regard to:

(a) Sharing information, good practices, experiences and lessons learned, including, as appropriate, as these relate to science, planning, policies and implementation in relation to adaptation actions;

(b) Strengthening institutional arrangements, including those under the Convention that serve this Agreement, to support the synthesis of relevant information and knowledge, and the provision of technical support and guidance to Parties;

(c) Strengthening scientific knowledge on climate, including research, systematic observation of the climate system and early warning systems, in a manner that informs climate services and supports decision-making;

(d) Assisting developing country Parties in identifying effective adaptation practices, adaptation needs, priorities, support provided and received for adaptation actions and efforts, and challenges and gaps, in a manner consistent with encouraging good practices; and

(e) Improving the effectiveness and durability of adaptation actions.

8. United Nations specialized organizations and agencies are encouraged to support the efforts of Parties to implement the actions referred to in paragraph 7 of this Article, taking into account the provisions of paragraph 5 of this Article.

9. Each Party shall, as appropriate, engage in adaptation planning processes and the implementation of actions, including the development or enhancement of relevant plans, policies and/or contributions, which may include:

(a) The implementation of adaptation actions, undertakings and/or efforts;

(b) The process to formulate and implement national adaptation plans;

(c) The assessment of climate change impacts and vulnerability, with a view to formulating nationally determined prioritized actions, taking into account vulnerable people, places and ecosystems;

(d) Monitoring and evaluating and learning from adaptation plans, policies, programmes and actions; and

(e) Building the resilience of socioeconomic and ecological systems, including through economic diversification and sustainable management of natural resources.

10. Each Party should, as appropriate, submit and update periodically an adaptation communication, which may include its priorities, implementation and support needs, plans and actions, without creating any additional burden for developing country Parties.

11. The adaptation communication referred to in paragraph 10 of this Article shall be, as appropriate, submitted and updated periodically, as a component of or in conjunction with other communications or documents, including a national adaptation plan, a nationally determined contribution as referred to in Article 4, paragraph 2, and/or a national communication.

12. The adaptation communications referred to in paragraph 10 of this Article shall be recorded in a public registry maintained by the secretariat.

13. Continuous and enhanced international support shall be provided to developing country Parties for the implementation of paragraphs 7, 9, 10 and 11 of this Article, in accordance with the provisions of Articles 9, 10 and 11.

14. The global stocktake referred to in Article 14 shall, inter alia:

(a) Recognize adaptation efforts of developing country Parties;

(b) Enhance the implementation of adaptation action taking into account the adaptation communication referred to in paragraph 10 of this Article;

(c) Review the adequacy and effectiveness of adaptation and support provided for adaptation; and

(d) Review the overall progress made in achieving the global goal on adaptation referred to in paragraph 1 of this Article.

Article 8

1. Parties recognize the importance of averting, minimizing and addressing loss and damage associated with the adverse effects of climate change, including extreme weather events and slow onset events, and the role of sustainable development in reducing the risk of loss and damage.

2. The Warsaw International Mechanism for Loss and Damage associated with Climate Change Impacts shall be subject to the authority and guidance of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement and may be enhanced and strengthened, as determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. Parties should enhance understanding, action and support, including through the Warsaw International Mechanism, as appropriate, on a cooperative and facilitative basis with respect to loss and damage associated with the adverse effects of climate change.

4. Accordingly, areas of cooperation and facilitation to enhance understanding, action and support may include:

- (a) Early warning systems;
- (b) Emergency preparedness;
- (c) Slow onset events;
- (d) Events that may involve irreversible and permanent loss and damage;
- (e) Comprehensive risk assessment and management;
- (f) Risk insurance facilities, climate risk pooling and other insurance solutions;
- (g) Non-economic losses; and
- (h) Resilience of communities, livelihoods and ecosystems.

5. The Warsaw International Mechanism shall collaborate with existing bodies and expert groups under the Agreement, as well as relevant organizations and expert bodies outside the Agreement.

Article 9

1. Developed country Parties shall provide financial resources to assist developing country Parties with respect to both mitigation and adaptation in continuation of their existing obligations under the Convention.

2. Other Parties are encouraged to provide or continue to provide such support voluntarily.

3. As part of a global effort, developed country Parties should continue to take the lead in mobilizing climate finance from a wide variety of sources, instruments and channels, noting the significant role of public funds, through a variety of actions, including supporting country-driven strategies, and taking into account the needs and priorities of developing country Parties. Such mobilization of climate finance should represent a progression beyond previous efforts.

4. The provision of scaled-up financial resources should aim to achieve a balance between adaptation and mitigation, taking into account country-driven strategies, and the priorities and needs of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change and have significant capacity constraints, such as the least developed countries and small island developing States, considering the need for public and grant-based resources for adaptation.

5. Developed country Parties shall biennially communicate indicative quantitative and qualitative information related to paragraphs 1 and 3 of this Article, as applicable, including, as available, projected levels of public financial resources to be provided to developing country Parties. Other Parties providing resources are encouraged to communicate biennially such information on a voluntary basis.

6. The global stocktake referred to in Article 14 shall take into account the relevant information provided by developed country Parties and/or Agreement bodies on efforts related to climate finance.

7. Developed country Parties shall provide transparent and consistent information on support for developing country Parties provided and mobilized through public interventions biennially in accordance with the modalities, procedures and guidelines to be adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement, at its first session, as stipulated in Article 13, paragraph 13. Other Parties are encouraged to do so.

8. The Financial Mechanism of the Convention, including its operating entities, shall serve as the financial mechanism of this Agreement.

9. The institutions serving this Agreement, including the operating entities of the Financial Mechanism of the Convention, shall aim to ensure efficient access to financial resources through simplified approval procedures and enhanced readiness support for developing country Parties, in particular for the least developed countries and small island developing States, in the context of their national climate strategies and plans.

Article 10

1. Parties share a long-term vision on the importance of fully realizing technology development and transfer in order to improve resilience to climate change and to reduce greenhouse gas emissions.

2. Parties, noting the importance of technology for the implementation of mitigation and adaptation actions under this Agreement and recognizing existing technology deployment and dissemination efforts, shall strengthen cooperative action on technology development and transfer.

3. The Technology Mechanism established under the Convention shall serve this Agreement.

4. A technology framework is hereby established to provide overarching guidance to the work of the Technology Mechanism in promoting and facilitating enhanced action on technology development and transfer in order to support the implementation of this Agreement, in pursuit of the long-term vision referred to in paragraph 1 of this Article.

5. Accelerating, encouraging and enabling innovation is critical for an effective, long-term global response to climate change and promoting economic growth and sustainable development. Such effort shall be, as appropriate, supported, including by the Technology Mechanism and, through financial means, by the Financial Mechanism of the Convention, for collaborative approaches to research and development, and facilitating access to technology, in particular for early stages of the technology cycle, to developing country Parties.

6. Support, including financial support, shall be provided to developing country Parties for the implementation of this Article, including for strengthening cooperative action on technology development and transfer at different stages of the technology cycle, with a view to achieving a balance between support for mitigation and adaptation. The global stocktake referred to in Article 14 shall take into account available information on efforts related to support on technology development and transfer for developing country Parties.

Article 11

1. Capacity-building under this Agreement should enhance the capacity and ability of developing country Parties, in particular countries with the least capacity, such as the least developed countries, and those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change, such as small island developing States, to take effective climate change action, including, inter alia, to implement adaptation and mitigation actions, and should facilitate technology development, dissemination and deployment, access to climate finance, relevant aspects of education, training and public awareness, and the transparent, timely and accurate communication of information.

2. Capacity-building should be country-driven, based on and responsive to national needs, and foster country ownership of Parties, in particular, for developing country Parties, including at the national, subnational and local levels. Capacity-building should be guided by lessons learned, including those from capacity-building activities under the Convention, and should be an effective, iterative process that is participatory, cross-cutting and gender-responsive.

3. All Parties should cooperate to enhance the capacity of developing country Parties to implement this Agreement. Developed country Parties should enhance support for capacity-building actions in developing country Parties.

4. All Parties enhancing the capacity of developing country Parties to implement this Agreement, including through regional, bilateral and multilateral approaches, shall regularly communicate on these actions or measures on capacity-building. Developing country Parties should regularly communicate progress made on implementing capacity-building plans, policies, actions or measures to implement this Agreement.

5. Capacity-building activities shall be enhanced through appropriate institutional arrangements to support the implementation of this Agreement, including the appropriate institutional arrangements established under the Convention that serve this Agreement. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall, at its first session, consider and adopt a decision on the initial institutional arrangements for capacity-building.

Article 12

Parties shall cooperate in taking measures, as appropriate, to enhance climate change education, training, public awareness, public participation and public access to information, recognizing the importance of these steps with respect to enhancing actions under this Agreement.

Article 13

1. In order to build mutual trust and confidence and to promote effective implementation, an enhanced transparency framework for action and support, with built-in flexibility which takes into account Parties' different capacities and builds upon collective experience is hereby established.

2. The transparency framework shall provide flexibility in the implementation of the provisions of this Article to those developing country Parties that need it in the light of their capacities. The modalities, procedures and guidelines referred to in paragraph 13 of this Article shall reflect such flexibility.

3. The transparency framework shall build on and enhance the transparency arrangements under the Convention, recognizing the special circumstances of the least developed countries and small island developing States, and be implemented in a facilitative, non-intrusive, non-punitive manner, respectful of national sovereignty, and avoid placing undue burden on Parties.

4. The transparency arrangements under the Convention, including national communications, biennial reports and biennial update reports, international assessment and review and international consultation and analysis, shall form part of the experience drawn upon for the development of the modalities, procedures and guidelines under paragraph 13 of this Article.

5. The purpose of the framework for transparency of action is to provide a clear understanding of climate change action in the light of the objective of the Convention as set out in its Article 2, including clarity and tracking of progress towards achieving Parties' individual nationally determined contributions under Article 4, and Parties' adaptation actions under Article 7, including good practices, priorities, needs and gaps, to inform the global stocktake under Article 14.

6. The purpose of the framework for transparency of support is to provide clarity on support provided and received by relevant individual Parties in the context of climate change actions under Articles 4, 7, 9, 10 and 11, and, to the extent possible, to provide a full overview of aggregate financial support provided, to inform the global stocktake under Article 14.

7. Each Party shall regularly provide the following information:

(a) A national inventory report of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases, prepared using good practice methodologies accepted by the Intergovernmental Panel on Climate Change and agreed upon by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement; and

(b) Information necessary to track progress made in implementing and achieving its nationally determined contribution under Article 4.

8. Each Party should also provide information related to climate change impacts and adaptation under Article 7, as appropriate.

9. Developed country Parties shall, and other Parties that provide support should, provide information on financial, technology transfer and capacity-building support provided to developing country Parties under Articles 9, 10 and 11.

តមកពីរាជកិច្ចលេខ ៩៣

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/១២១៦/០៤០

យើង

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២១ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងបរិស្ថាន
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឲ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៧ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី៩ នីតិកាលទី៣ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ៖

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស
ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ**

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស នាថ្ងៃទី ១២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥ ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខា នៅទីក្រុងញូយ៉ក សហរដ្ឋអាមេរិក នាថ្ងៃទី ២២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

លេខ. ១៦១៥. ១១៨៧

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា**
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី
**រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន
ហត្ថលេខា
សាយ សំណេល**

លេខ: ១១៦៤ស.ណ
សំណេរលេខមានកម្លាំងជាអន្តរាគមន៍
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

ដើម្បីផ្តល់ទិដ្ឋភាពរួមពេញលេញមួយ ទៅតាមកម្រិតអាចធ្វើបាន នៃការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុសរុបដែលបានផ្តល់ ដើម្បីវាយការណ៍ពីរបាយការណ៍សំយោគជាសកលនៅក្រោមមាត្រា១៤។

៧. ភាគីនីមួយៗត្រូវផ្តល់ជាទៀងទាត់នូវព័ត៌មានខាងក្រោម៖

- (ក) របាយការណ៍សារពើភ័ណ្ណជាតិអំពីការបញ្ចេញឧស្ម័នដោយសកម្មភាពមនុស្សគិតតាមប្រភពបញ្ចេញនិងការស្រូបឧស្ម័នដោយអាងស្រូបឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ដែលរៀបចំឡើងដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រអនុវត្តន៍ល្អ ដែលទទួលយកដោយក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងឯកភាពពីសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាតិចូលប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- (ខ) ព័ត៌មានចាំបាច់ដើម្បីតាមដានវឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបាននៅក្នុងការអនុវត្ត និងលទ្ធផលក្នុងការរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិ នៅក្រោមមាត្រា៤។

៨. ភាគីនីមួយៗក៏ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងបន្សុំនិងផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅក្រោមមាត្រា៧ទៅតាមករណីសមស្រប។

៩. បណ្តាភាគីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវ ហើយបណ្តាភាគីដទៃទៀតដែលផ្តល់ការគាំទ្រកិត្យ ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ការផ្តល់បច្ចេកវិទ្យា និងការកសាងសមត្ថភាព ដែលបានផ្តល់ឱ្យបណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នៅក្រោមមាត្រា៩, ១០ និង ១១។

១០. បណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានអំពីតម្រូវការ និងការទទួលបាននូវការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ការផ្តល់បច្ចេកវិទ្យា និងការកសាងសមត្ថភាពនៅក្រោមមាត្រា៩, ១០ និង ១១។

១១. ព័ត៌មានដែលភាគីនីមួយៗបានដាក់ជូននៅក្រោមកថាខណ្ឌ៧និង៩ នៃមាត្រានេះ ត្រូវពិនិត្យដោយអ្នកជំនាញការបច្ចេកទេសអនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេច 1/CP.21។ ចំពោះបណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ដែលត្រូវការព័ត៌មាននេះ ដោយគិតពិចារណាពីសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ដំណើរការពិនិត្យត្រូវរួមបញ្ចូលជំនួយក្នុងការកំណត់តម្រូវការកសាងសមត្ថភាព។ លើសពីនេះ ភាគីនីមួយៗ ត្រូវចូលរួមការអនុវត្តនិងការសម្រេចបានលើការចូលរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តថ្នាក់ជាតិរៀងៗខ្លួន តាមបែបសម្របសម្រួល និងការគិតគូរបែបលក្ខណៈពហុភាគីអំពីវឌ្ឍនភាពដោយគោរពតាមកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនៅក្រោមមាត្រា៩។

១២. ការពិនិត្យរបស់អ្នកជំនាញបច្ចេកទេសនៅក្រោមកថាខណ្ឌនេះ ត្រូវរួមមានការពិចារណារបស់ភាគីដែលមានការគាំទ្រទៅតាមករណីពាក់ព័ន្ធនិងការអនុវត្តព្រមទាំងការសម្រេចបានលើការចូលរួមចំណែកប្តេជ្ញាអនុវត្តថ្នាក់ជាតិរបស់ភាគីនោះ។ ការពិនិត្យ ក៏ត្រូវកំណត់ពីវិស័យនានាសម្រាប់កែលម្អរបស់ភាគី និងរួមបញ្ចូលទាំងការពិនិត្យលើសង្គតិភាពនៃព័ត៌មានជាមួយបែបបទ នីតិវិធីនិងគោលការណ៍ណែនាំ ដូចមានយោងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ១៣ នៃមាត្រានេះ ដោយគិតគូរអំពីភាពបត់បែនដែលបានព្រមព្រៀងឱ្យទៅភាគីនៅក្រោមកថាខណ្ឌ២នៃមាត្រានេះ។ ការពិនិត្យនេះត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើសមត្ថភាពនិងកាលៈទេសៈរបស់ជាតិនៃបណ្តាភាគី ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។

១៣. នាសម័យប្រជុំលើកទីមួយរបស់ខ្លួន ដោយបន្ថែមលើបទពិសោធន៍ចេញពីការចាត់ចែងដែលទាក់ទងនឹងតម្លាភាព នៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ និងពន្យល់ពីស្ថានភាពប្រការនានានៅក្រោមមាត្រានេះ សន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាតិចូលប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវអនុម័តបែបបទ នីតិវិធី និងគោលការណ៍ណែនាំរួម ទៅតាមករណីសមស្រប សម្រាប់តម្លាភាពនៃសកម្មភាព និងការគាំទ្រ។

១៤. ការគាំទ្រត្រូវផ្តល់ទៅឱ្យបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់ការអនុវត្តមាត្រានេះ។

១៥. ការគាំទ្រត្រូវផ្តល់ជាបន្តបន្ទាប់ទៅឱ្យបណ្តាភាគីប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ សម្រាប់ការកសាងសមត្ថភាពដែលទាក់ទងនឹងតម្លាភាព។

មាត្រា ១៤

១. សន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាតិចូលប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍សំយោគទៀងទាត់អំពីការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដើម្បីវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពរួមគ្នា ក្នុងការឈានទៅសម្រេចបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងគោលបំណងរយៈពេលវែង (ដែលហៅថា “របាយការណ៍សំយោគជាសកល”)។ សន្និសីទត្រូវរៀបចំឱ្យបានទូលំទូលាយ និងតាមរបៀបសម្របសម្រួលផងដែរដោយពិចារណាអំពីការកាត់បន្ថយ បន្សុំ និងមធ្យោបាយនៃការអនុវត្ត និងគាំទ្រ ហើយក្នុងបរិបទសមធម៌ និងវិទ្យាសាស្ត្រសមស្របបំផុតដែលមាន។

២. សន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាតិចូលប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍សំយោគជាសកលលើក

ទី១របស់ខ្លួននៅឆ្នាំ២០២៣ និងបន្ទាប់ពីនោះ រៀងរាល់ប្រាំឆ្នាំម្តង លើកលែងតែមានការសម្រេចផ្ទុយពីនេះដោយសន្និសីទបណ្តា
ភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

៣. លទ្ធផលនៃរបាយការណ៍សំយោគជាសកល ត្រូវជូនដំណឹងដល់បណ្តាភាគីក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងការពង្រឹងសកម្មភាពនិង
ការគាំទ្ររបស់ខ្លួនតាមបែបការប្តេជ្ញាអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិ ស្របតាមប្រការនានានៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក៏ដូចជាក្នុងការពង្រឹងកិច្ច
សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិសម្រាប់សកម្មភាពអាកាសធាតុ ។

មាត្រា ១៥

- ១. យន្តការមួយដើម្បីសម្រួលឱ្យមានការអនុវត្ត និងលើកកម្ពស់អនុលោមភាពតាមប្រការនានានៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានបង្កើត
ឡើងចាប់ពីនេះទៅ។
- ២. យន្តការដូចមានរយោងក្នុងកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវមានគណៈកម្មការមួយដែលមានមុខងារ និងចរិតលក្ខណៈជាអ្នកជំនាញ
និងជួយសម្រួលយន្តការនេះ ប្រកបដោយតម្លាភាព មិនវាយប្រហារនិងមិនដាក់ទណ្ឌកម្មទៅភាគីណាមួយឡើយ។ គណៈកម្មការ
នេះត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើកាលៈទេសៈនិងសមត្ថភាពជាតិ របស់បណ្តាភាគី។
- ៣. គណៈកម្មការនេះត្រូវប្រតិបត្តិការទៅតាមបែបបទ និងនីតិវិធីដែលអនុម័តដោយសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគី
ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នាសម័យប្រជុំលើកទី១របស់ខ្លួន និងរាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំទៅសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំ
បណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ១៦

- ១. សន្និសីទបណ្តាភាគីដែលជាអង្គកំពូលនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ២. បណ្តាភាគីក្នុងអនុសញ្ញា ដែលមិនមែនជាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អាចចូលរួមជាអ្នកសង្កេតការណ៍នៅក្នុងដំណើរការប្រព្រឹត្ត
ទៅនៃសម័យប្រជុំនៃសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ នៅពេលសន្និសីទបណ្តាភាគី
មាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ការសម្រេចនានាដែលនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវធ្វើឡើងដោយបណ្តាភា
គីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះតែប៉ុណ្ណោះ។
- ៣. នៅពេលសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សមាជិកណាមួយនៃការិយាល័យសន្និសីទ
បណ្តាភាគី ដែលតំណាងឱ្យភាគីមួយនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ប៉ុន្តែពេលនោះមិនមែនជាភាគីមួយនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវជំនួស
ដោយសមាជិកបន្ថែមដែលត្រូវបានបោះឆ្នោតដោយ និងចេញពីក្នុងចំណោមបណ្តាភាគីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ៤. សន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវធ្វើការពិនិត្យជាទៀងទាត់នូវការអនុវត្តកិច្ចព្រម
ព្រៀងនេះ និងត្រូវធ្វើសេចក្តីសម្រេចចាំបាច់នៅក្នុងអាណត្តិរបស់ខ្លួនដើម្បីជំរុញការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។
សន្និសីទបណ្តាភាគីនេះត្រូវបំពេញមុខងារដែលកំណត់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងត្រូវ៖
(ក) បង្កើតអង្គចំណុះតាមការចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង
(ខ) អនុវត្តមុខងារដទៃទៀតតាមលក្ខខណ្ឌសម្រាប់អនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ៥. វិធាននៃនីតិវិធីនៅក្នុងសន្និសីទបណ្តាភាគី និងនៅក្នុងនីតិវិធីហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបានអនុវត្តនៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ ក៏ត្រូវយកមកអនុ
វត្តនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះផងដែរ ដោយមានការកែសម្រួលខ្លះៗតាមការចាំបាច់ លើកលែងតែមានការសម្រេចជាឯកភាព
ផ្សេងទៀតដោយសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ៦. សម័យប្រជុំលើកទីមួយនៃសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នឹងត្រូវបានកោះប្រជុំ
ដោយលេខាធិការដ្ឋាន ដោយភ្ជាប់ជាមួយសម័យប្រជុំលើកទីមួយនៃសន្និសីទបណ្តាភាគីដែលគ្រោងធ្វើឡើងនៅក្រោយកាល
បរិច្ឆេទនៃការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ សម័យប្រជុំសាមញ្ញជាបន្តបន្ទាប់នៃសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំ
បណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នឹងត្រូវធ្វើឡើងព្រមពេលជាមួយគ្នានឹងសម័យប្រជុំសាមញ្ញនៃសន្និសីទបណ្តាភាគី លើកលែង
តែមានការសម្រេចផ្ទុយពីនេះដោយសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ៧. សម័យប្រជុំវិសាមញ្ញនៃសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងពេលណា

មួយផ្សេង តាមការចាំបាច់ដោយសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬ តាមការស្នើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយភាគីណាមួយ នៅក្នុងករណីដែលមានការគាំទ្រយ៉ាងតិចមួយភាគបីនៃចំនួនភាគីទាំងអស់ នៅក្នុងកំលុងពេលប្រាំមួយខែក្រោយការជូនដំណឹងដោយលេខាធិការដ្ឋានអំពីការស្នើសុំនេះ។

៨. អង្គការសហប្រជាជាតិ និងទីភ្នាក់ងារឯកទេសរបស់ខ្លួន និងទីភ្នាក់ងារថែមពលអាក្រក់អន្តរជាតិ ក៏ដូចជា រដ្ឋសមាជិកណាមួយនៃអង្គការប្រទេសភ្នាក់ងារ ឬអ្នកសង្កេតការណ៍ ដែលមិនមែនជាភាគីនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ អាចមានតំណាងនៅក្នុងសម័យប្រជុំនានានៃសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍។ អង្គការ ឬទីភ្នាក់ងារណាមួយ ទោះជាថ្នាក់ជាតិ ឬអន្តរជាតិ រដ្ឋាភិបាល ឬមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលមានសមត្ថភាពលើកិច្ចការដូចមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ហើយដែលបានជូនដំណឹងមកលេខាធិការដ្ឋានអំពីបំណងក្នុងការបញ្ជូនតំណាងរបស់ខ្លួនចូលរួមក្នុងសម័យប្រជុំណាមួយនៃសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក្នុងនាមជាអ្នកសង្កេតការណ៍ អាចបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យបញ្ជូនតំណាងដើម្បីចូលរួម លុះត្រាតែមានការជំទាស់យ៉ាងតិចមួយភាគបីនៃចំនួនភាគីទាំងអស់ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ ការអនុញ្ញាត និងការចូលរួមរបស់អ្នកសង្កេតការណ៍ ត្រូវធ្វើឡើងតាមវិធាននៃនីតិវិធីដូចមានយោងក្នុងកថាខណ្ឌ៥ នៃមាត្រានេះ។

មាត្រា ១៧

- ១. លេខាធិការដ្ឋានដែលបង្កើតឡើងតាមមាត្រា៨ នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវដើរតួជាលេខាធិការដ្ឋាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ២. មាត្រា៨ កថាខណ្ឌ២ នៃអនុសញ្ញានេះ អំពីមុខងាររបស់លេខាធិការដ្ឋាន ហើយមាត្រា៨ កថាខណ្ឌ៣ នៃអនុសញ្ញានេះ អំពីការរៀបចំចាត់ចែងសម្រាប់មុខងាររបស់លេខាធិការដ្ឋាន ត្រូវយកមកអនុវត្ត ដោយមានការកែសម្រួលខ្លះៗតាមការចាំបាច់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ លើសពីនេះ លេខាធិការដ្ឋាននេះត្រូវអនុវត្តមុខងារនានាដែលបានកំណត់នៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងដោយសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ១៨

- ១. អង្គចំណុះសម្រាប់ប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា និងអង្គចំណុះសម្រាប់អនុវត្តន៍ ដែលបានបង្កើតឡើងតាមមាត្រា៩ និង១០នៃអនុសញ្ញាត្រូវមាននាទីជាអង្គចំណុះសម្រាប់ប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា និងអង្គចំណុះសម្រាប់អនុវត្តន៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ ប្រការនានានៃអនុសញ្ញានេះ ដែលទាក់ទងនឹងមុខងាររបស់អង្គចំណុះទាំងពីរនេះ ត្រូវតែយកមកអនុវត្តសម្រាប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយមានការកែសម្រួលខ្លះៗតាមការចាំបាច់។ សម័យប្រជុំនៃអង្គចំណុះសម្រាប់ប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា និងអង្គចំណុះសម្រាប់អនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវធ្វើឡើងជាមួយគ្នានឹងកិច្ចប្រជុំនៃអង្គចំណុះសម្រាប់ផ្តល់យោបល់ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា និងអង្គចំណុះសម្រាប់អនុវត្តន៍នៃអនុសញ្ញានេះ។
- ២. បណ្តាភាគីក្នុងអនុសញ្ញាដែលមិនមែនជាបណ្តាភាគីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អាចចូលរួមជាអ្នកសង្កេតការណ៍នៅក្នុងដំណើរការប្រព្រឹត្តទៅនៃសម័យប្រជុំណាមួយរបស់អង្គចំណុះ។ នៅពេលដែលអង្គចំណុះទាំងនេះ ដើរតួជាអង្គចំណុះនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សេចក្តីសម្រេចនានានៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះតែប៉ុណ្ណោះ។
- ៣. នៅពេលដែលអង្គចំណុះនានាដែលបានបង្កើតឡើងតាមមាត្រា៩ និង១០ នៃអនុសញ្ញានេះ អនុវត្តមុខងាររបស់ខ្លួនទាក់ទងជាមួយកិច្ចការនានាពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សមាជិកណាមួយក្នុងការិយាល័យរបស់អង្គចំណុះដែលតំណាងឱ្យភាគីណាមួយនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ប៉ុន្តែនៅពេលនោះពុំមែនជាភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវតែជំនួសដោយសមាជិកបន្ថែមដែលនឹងត្រូវជ្រើសរើសដោយនិងក្នុងចំណោមបណ្តាភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ១៩

- ១. អង្គចំណុះ ឬការចាត់ចែងស្ថាប័នដទៃទៀត បានបង្កើតឡើងដោយឬនៅក្រោមអនុសញ្ញានេះ ក្រៅពីនោះត្រូវយោងទៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបម្រើនាទីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ទៅតាមសេចក្តីសម្រេចដោយសន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ សន្និសីទបណ្តាភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តាភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវតែសហការជាមុខងារនានា

ដែលត្រូវអនុវត្តដោយអង្គចំណុះឬការចាត់ចែងបែបនេះ។

- ២. សន្និសីទបណ្តុំភាគីមាននាទីជាកិច្ចប្រជុំបណ្តុំភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អាចផ្តល់សេចក្តីណែនាំបន្ថែមដល់អង្គចំណុះនិងការចាត់ចែងបែបនេះ។

មាត្រា ២០

- ១. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងត្រូវបើកចំហសម្រាប់ការចុះហត្ថលេខា និងផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ឬ ការអនុម័តដោយរដ្ឋនានា និងអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ ដែលជាភាគីក្នុងអនុសញ្ញានេះ។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងត្រូវបើកចំហសម្រាប់ការចុះហត្ថលេខានៅស្នាក់ការកណ្តាលនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនាទីក្រុងញ៉ូវយ៉ក ចាប់ពីថ្ងៃទី២២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ថ្ងៃទី២១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧។ ចាប់ពីពេលនោះតទៅ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងត្រូវបើកចំហសម្រាប់ការសុំចូលរួមជាភាគី គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលបិទបញ្ចប់សម្រាប់ការចុះហត្ថលេខា។ លិខិតូបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការអនុម័ត ឬការសុំចូលរួមជាភាគី នឹងត្រូវរក្សាទុកនៅក្នុងកន្លែងតំកល់ឯកសារ។
- ២. អង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ណាមួយដែលក្លាយជាភាគីមួយក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយគ្មានរដ្ឋសមាជិកណាមួយរបស់ខ្លួនជាភាគីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវតែមានការកិច្ចអនុវត្តគ្រប់គ្រាន់កិច្ចនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ នៅក្នុងករណីដែលអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ ដែលមានរដ្ឋសមាជិកមួយឬច្រើន ដែលជាភាគីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អង្គការនោះនិងរដ្ឋសមាជិករបស់ខ្លួន ត្រូវធ្វើសេចក្តីសម្រេចអំពីការទទួលខុសត្រូវរៀងៗខ្លួនសម្រាប់ការបំពេញកាតព្វកិច្ចនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ នៅក្នុងករណីបែបនេះ អង្គការនោះនិងរដ្ឋសមាជិករបស់ខ្លួន មិនត្រូវទទួលបានសិទ្ធិអនុវត្តនានានៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នៅក្នុងពេលទន្ទឹមគ្នា។
- ៣. នៅក្នុងលិខិតូបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការអនុម័ត ឬការចូលរួមជាភាគី អង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ត្រូវប្រកាសវិសាលភាពនៃសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដែលទាក់ទងនឹងកិច្ចការនានាមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ អង្គការទាំងនេះត្រូវជូនដំណឹងដល់កន្លែងតំកល់ឯកសារ ដែលត្រូវជូនដំណឹងជាបន្តទៅភាគីនានា អំពីការកែប្រែជាទ្រង់ទ្រាយធំណាមួយ ចំពោះវិសាលភាពនៃសមត្ថកិច្ចរបស់ពួកគេ។

មាត្រា ២១

- ១. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវចូលជាធរមាននៅក្នុងរយៈពេលសាមសិបថ្ងៃក្រោយកាលបរិច្ឆេទ ដែលយ៉ាងតិចមានភាគីចំនួន៥៥ នៃអនុសញ្ញានេះ ដែលគិតជាបរិមាណសរុប យ៉ាងតិចប្រមាណ៥៥ ភាគរយនៃការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់សរុបលើពិភពលោក បានដាក់តំកល់លិខិតូបករណ៍របស់ខ្លួននៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការអនុម័ត ឬ ការចូលរួមជាភាគី។
- ២. សម្រាប់គោលបំណងដែលបានកំណត់តែមួយគត់ដូចក្នុងកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ “ការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់សរុបលើពិភពលោក” មានន័យថាជាបរិមាណឧស្ម័នថ្លីបំផុតដែលមាននៅក្នុងរបាយការណ៍ ឬមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុម័តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយបណ្តុំភាគីក្នុងអនុសញ្ញានេះ។
- ៣. សម្រាប់រដ្ឋនីមួយៗ ឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ដែលផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក ឬអនុម័តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬចូលរួមជាភាគីបន្ទាប់ពីបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ១នៃមាត្រានេះកិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងចូលជាធរមាន នៅក្នុងរយៈពេលសាមសិបថ្ងៃក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់តំកល់លិខិតូបករណ៍របស់ខ្លួននៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការអនុម័ត ឬ ការចូលរួមជាភាគី ដោយរដ្ឋ ឬអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់។
- ៤. សម្រាប់បំណងនៃកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ លិខិតូបករណ៍ណាមួយដែលបានកំណត់ទុកដោយអង្គការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចតំបន់ មិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលបន្ថែមទៅលើលិខិតូបករណ៍ដែលបានកំណត់ដោយរដ្ឋសមាជិករបស់ខ្លួនឡើយ។

មាត្រា ២២

ប្រការនានាក្នុងមាត្រា១៥ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីការអនុម័តលើវិសោធនកម្មអនុសញ្ញានេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដោយមានការកែសម្រួលខ្លះៗតាមការចាំបាច់ចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ២៣

- ១. ប្រការនានាក្នុងមាត្រា១៦ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីការអនុម័ត និងវិសោធនកម្មឧបសម្ព័ន្ធនានានៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ដោយមានការកែសម្រួលខ្លះៗតាមការចាំបាច់ចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។
- ២. ឧបសម្ព័ន្ធនានានៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវតែជាទម្រង់ផ្នែកសំខាន់មួយ និងលើកលែងតែមានការចែងផ្ទុយពីនេះ សេចក្តីយោងនៃ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះក៏ជាសេចក្តីយោងទៅនឹងឧបសម្ព័ន្ធណាមួយផងដែរ។ ឧបសម្ព័ន្ធបែបនេះត្រូវរៀបចំជាបញ្ជី ជាទម្រង់ឯកសារ និងសម្ភារៈដទៃទៀតដែលមានលក្ខណៈពិណ័យតាមបែប វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស នីតិវិធី ឬរដ្ឋបាល។

មាត្រា ២៤

ប្រការនានាក្នុងមាត្រា១៤ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីការដោះស្រាយទំនាស់ ត្រូវយកមកអនុវត្តដោយមានការកែសម្រួលតាមការចាំបាច់ ចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ២៥

- ១. ភាគីនីមួយៗត្រូវមានសម្លេងមួយនៅក្នុងការបោះឆ្នោត លើកលែងតែករណីដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ។
- ២. នៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន អង្គការសហប្រជាជាតិសេដ្ឋកិច្ចកំប៉ង់ត្រូវអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដើម្បីបោះឆ្នោតដោយមាន សម្លេងឆ្នោតស្មើទៅនឹងចំនួនបណ្តារដ្ឋជាសមាជិកភាគីក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ អង្គការ នោះមិនត្រូវអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងការ បោះឆ្នោតឡើយ ផ្ទុយមកវិញ ប្រសិនបើរដ្ឋជាសមាជិករបស់ខ្លួនអនុវត្តសិទ្ធិ ក្នុងការបោះឆ្នោត។

មាត្រា ២៦

អគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវតែជាអ្នកតំកល់ទុកកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ២៧

គ្មានសេចក្តីបម្រុងណាមួយអាចត្រូវបានធ្វើឡើងសម្រាប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ២៨

- ១. ក្រោយរយៈពេលបីឆ្នាំក្នុងពេលណាមួយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលកិច្ចព្រមព្រៀងនេះបានចូលជាធរមានសម្រាប់ភាគីមួយ ភាគី នោះអាចដកខ្លួនចេញពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះដោយជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមកកន្លែងតំកល់ឯកសារ។
- ២. រាល់ការដកខ្លួនណាមួយ ត្រូវមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំនៃការផុតកំណត់ដោយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលកន្លែងតំ កល់ឯកសារបានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការដកខ្លួនចេញនេះ ឬនៅកាលបរិច្ឆេទណាមួយក្រោយមក តាមការបញ្ជាក់ក្នុង សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការដកខ្លួនចេញនោះ។
- ៣. បណ្តាភាគីណាមួយដែលដកខ្លួនចេញពីអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានដកខ្លួនចេញពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះផងដែរ។

មាត្រា ២៩

ច្បាប់ដើមនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដែលមានអត្ថបទជាភាសាអារ៉ាប់ ចិន អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញ មានតម្លៃប្រើប្រាស់ត្រឹមត្រូវ ដូចគ្នា ត្រូវដាក់តំកល់ទុកដោយអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។

ធ្វើនៅក្រុងប៉ារីស ថ្ងៃទីដប់ពីរ ខែធ្នូ ឆ្នាំពីរពាន់ដប់ប្រាំ។
ដើម្បីជាសាក្សី អ្នកទទួលសិទ្ធិប្រទាន ដើម្បីចុះហត្ថលេខា បានចុះហត្ថលេខាដើម្បីផ្តល់សុពលភាពលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

10. Developing country Parties should provide information on financial, technology transfer and capacity-building support needed and received under Articles 9, 10 and 11.

11. Information submitted by each Party under paragraphs 7 and 9 of this Article shall undergo a technical expert review, in accordance with decision 1/CP.21. For those developing country Parties that need it in the light of their capacities, the review process shall include assistance in identifying capacity-building needs. In addition, each Party shall participate in a facilitative, multilateral consideration of progress with respect to efforts under Article 9, and its respective implementation and achievement of its nationally determined contribution.

12. The technical expert review under this paragraph shall consist of a consideration of the Party's support provided, as relevant, and its implementation and achievement of its nationally determined contribution. The review shall also identify areas of improvement for the Party, and include a review of the consistency of the information with the modalities, procedures and guidelines referred to in paragraph 13 of this Article, taking into account the flexibility accorded to the Party under paragraph 2 of this Article. The review shall pay particular attention to the respective national capabilities and circumstances of developing country Parties.

13. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall, at its first session, building on experience from the arrangements related to transparency under the Convention, and elaborating on the provisions in this Article, adopt common modalities, procedures and guidelines, as appropriate, for the transparency of action and support.

14. Support shall be provided to developing countries for the implementation of this Article.

15. Support shall also be provided for the building of transparency-related capacity of developing country Parties on a continuous basis.

Article 14

1. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall periodically take stock of the implementation of this Agreement to assess the collective progress towards achieving the purpose of this Agreement and its long-term goals (referred to as the "global stocktake"). It shall do so in a comprehensive and facilitative manner, considering mitigation, adaptation and the

means of implementation and support, and in the light of equity and the best available science.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall undertake its first global stocktake in 2023 and every five years thereafter unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. The outcome of the global stocktake shall inform Parties in updating and enhancing, in a nationally determined manner, their actions and support in accordance with the relevant provisions of this Agreement, as well as in enhancing international cooperation for climate action.

Article 15

1. A mechanism to facilitate implementation of and promote compliance with the provisions of this Agreement is hereby established.

2. The mechanism referred to in paragraph 1 of this Article shall consist of a committee that shall be expert-based and facilitative in nature and function in a manner that is transparent, non-adversarial and non-punitive. The committee shall pay particular attention to the respective national capabilities and circumstances of Parties.

3. The committee shall operate under the modalities and procedures adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement at its first session and report annually to the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

Article 16

1. The Conference of the Parties, the supreme body of the Convention, shall serve as the meeting of the Parties to this Agreement.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Agreement may participate as observers in the proceedings of any session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Agreement, decisions under this Agreement shall be taken only by those that are Parties to this Agreement.

3. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Agreement, any member of the Bureau of the Conference of the Parties representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Agreement, shall be replaced by an additional member to be elected by and from amongst the Parties to this Agreement.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall keep under regular review the implementation of this Agreement and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Agreement and shall:

(a) Establish such subsidiary bodies as deemed necessary for the implementation of this Agreement; and

(b) Exercise such other functions as may be required for the implementation of this Agreement.

5. The rules of procedure of the Conference of the Parties and the financial procedures applied under the Convention shall be applied *mutatis mutandis* under this Agreement, except as may be otherwise decided by consensus by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

6. The first session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall be convened by the secretariat in conjunction with the first session of the Conference of the Parties that is scheduled after the date of entry into force of this Agreement. Subsequent ordinary sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall be held in conjunction with ordinary sessions of the Conference of the Parties, unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

7. Extraordinary sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

8. The United Nations and its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State member thereof or observers thereto not party to the Convention, may be represented at sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, which is qualified in matters covered by this Agreement and which has informed the secretariat of its wish to be represented at a session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement as an observer, may be so admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure referred to in paragraph 5 of this Article.

Article 17

1. The secretariat established by Article 8 of the Convention shall serve as the secretariat of this Agreement.

2. Article 8, paragraph 2, of the Convention on the functions of the secretariat, and Article 8, paragraph 3, of the Convention, on the arrangements made for the functioning of the secretariat, shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement. The secretariat shall, in addition, exercise the functions assigned to it under this Agreement and by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

Article 18

1. The Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation established by Articles 9 and 10 of the Convention shall serve, respectively, as the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of this Agreement. The provisions of the Convention relating to the functioning of these two bodies shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement. Sessions of the meetings of the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of this Agreement shall be held in conjunction with the meetings of, respectively, the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of the Convention.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Agreement may participate as observers in the proceedings of any session of the subsidiary bodies. When the subsidiary bodies serve as the subsidiary bodies of this Agreement, decisions under this Agreement shall be taken only by those that are Parties to this Agreement.

3. When the subsidiary bodies established by Articles 9 and 10 of the Convention exercise their functions with regard to matters concerning this Agreement, any member of the bureaux of those subsidiary bodies representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Agreement, shall be replaced by an additional member to be elected by and from amongst the Parties to this Agreement.

Article 19

1. Subsidiary bodies or other institutional arrangements established by or under the Convention, other than those referred to in this Agreement, shall serve this Agreement upon a decision of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall specify the functions to be exercised by such subsidiary bodies or arrangements.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement may provide further guidance to such subsidiary bodies and institutional arrangements.

Article 20

1. This Agreement shall be open for signature and subject to ratification, acceptance or approval by States and regional economic integration organizations that are Parties to the Convention. It shall be open for signature at the United Nations Headquarters in New York from 22 April 2016 to 21 April 2017. Thereafter, this Agreement shall be open for accession from the day following the date on which it is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.

2. Any regional economic integration organization that becomes a Party to this Agreement without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Agreement. In the case of regional economic integration organizations with one or more member States that are Parties to this Agreement,

the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Agreement. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Agreement concurrently.

3. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Agreement. These organizations shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification in the extent of their competence.

Article 21

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date on which at least 55 Parties to the Convention accounting in total for at least an estimated 55 per cent of the total global greenhouse gas emissions have deposited their instruments of ratification, acceptance, approval or accession.

2. Solely for the limited purpose of paragraph 1 of this Article, “total global greenhouse gas emissions” means the most up-to-date amount communicated on or before the date of adoption of this Agreement by the Parties to the Convention.

3. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Agreement or accedes thereto after the conditions set out in paragraph 1 of this Article for entry into force have been fulfilled, this Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

4. For the purposes of paragraph 1 of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by its member States.

Article 22

The provisions of Article 15 of the Convention on the adoption of amendments to the Convention shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement.

Article 23

1. The provisions of Article 16 of the Convention on the adoption and amendment of annexes to the Convention shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement.

2. Annexes to this Agreement shall form an integral part thereof and, unless otherwise expressly provided for, a reference to this Agreement constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Such annexes shall be restricted to lists, forms and any other material of a descriptive nature that is of a scientific, technical, procedural or administrative character.

Article 24

The provisions of Article 14 of the Convention on settlement of disputes shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement.

Article 25

1. Each Party shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 of this Article.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to this Agreement. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right, and vice versa.

Article 26

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Agreement.

Article 27

No reservations may be made to this Agreement.

Article 28

1. At any time after three years from the date on which this Agreement has entered into force for a Party, that Party may withdraw from this Agreement by giving written notification to the Depositary.
2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.
3. Any Party that withdraws from the Convention shall be considered as also having withdrawn from this Agreement.

Article 29

The original of this Agreement, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

DONE at Paris this twelfth day of December two thousand and fifteen.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Agreement.

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ: ៨៤០ ល.រ.ក.ប.ជ

សូមគោរពជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រធានរដ្ឋសភា

កម្មវត្ថុ: សំណើសុំពិនិត្យ និងអនុម័តនូវសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀង ទីក្រុងប៉ារីស ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

សេចក្តីដូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ ខ្ញុំមានកិត្តិយសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ សូមធ្វើជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ប្រធានរដ្ឋសភា នូវសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលទទួលបានការសម្រេចយល់ព្រមពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រីរួចហើយក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រី កាលពីថ្ងៃទី២៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ ដើម្បីបំពេញបែបបទ និងនីតិវិធីដូចមានអត្ថន័យក្នុងសេចក្តីថ្លែងហេតុ ដែលភ្ជាប់មកជាមួយនេះ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ប្រធានរដ្ឋសភា មេត្តាដាក់សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ជូនរដ្ឋសភាពិនិត្យ និងអនុម័ត ដោយអនុគ្រោះ។

សូមសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រធានរដ្ឋសភា មេត្តាទទួលនូវការរកិច្ចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពីខ្ញុំ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សេចក្តីព្រាង

ច្បាប់

ស្តីពី

ការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀង
ទីក្រុងប៉ារីស ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខា នៅទីក្រុងញូវយ៉ក សហរដ្ឋអាមេរិក នាថ្ងៃទី២២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ *TR*

ច្បាប់នេះត្រូវបានរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
អនុម័តនៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០១៦
នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី នីតិកាលទី៥។
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០១៦

ប្រធានរដ្ឋសភា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងបរិស្ថាន

លេខ: ១១៦.៧.៧០.២០.១៦

សូមគោរពជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

កម្មវត្ថុ: សំណើសុំពិនិត្យ និងស្នើទៅស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីផ្តល់សច្ចាប័នកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

- យោង ៖** - លិខិតលេខ ១៣១ ស.ជ.ណ. ក.ស. ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ របស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- លិខិតចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ របស់ឯកឧត្តម បាន គីមុន អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ
- លិខិតលេខ ៥៣៨១ អជ.កបទ.សអ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ របស់ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

សេចក្តីដូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើ ខ្ញុំបាទមានកិត្តិយសសូមគោរពជម្រាបជូន **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី** មេត្តាជ្រាបថា កិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស (Paris Agreement) ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុត្រូវបានអនុម័តនៅក្នុងសន្និសីទបណ្តាភាគីលើកទី២១ (CoP21) នៃអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (UNFCCC) ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅកាលពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ នៅទីក្រុងប៉ារីស ប្រទេសបារាំង។ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាមួយបណ្តាប្រទេសចំនួន១៧៥ កាលពីថ្ងៃទី២២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ នៅក្រុងញូវយ៉ក។ មកទល់បច្ចុប្បន្នមានប្រទេសចំនួន១៧៧ បានចុះហត្ថលេខា ហើយប្រទេសចំនួន១៩ បានដាក់លិខិតូបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័នលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះជូនអង្គការសហប្រជាជាតិរួចហើយ។ កិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសអាចចូលជាធរមានបានលុះត្រាតែមានប្រទេសភាគីយ៉ាងតិច៥៥ ស្មើនឹង៥៥% នៃការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់សកល ដាក់លិខិតូបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័នលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

ការផ្តល់សច្ចាប័ន លើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នឹងផ្តល់កាលានុវត្តភាពដល់កម្ពុជា ក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពជាតិសម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍នានាសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ដូចជាការទទួលបានហិរញ្ញវត្ថុបន្ថែមសម្រាប់សកម្មភាពបន្ត និងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា និងការបង្កើនសមត្ថភាព។

អាស្រ័យដូចបានគោរពជម្រាបជូនខាងលើ សូម **សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី** មេត្តាពិនិត្យ និងសម្រេចស្នើទៅស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីផ្តល់សច្ចាប័នលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះបំផុត។

សូមគោរពជូនភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារដើមកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស ជាភាសាអង់គ្លេស និងបកប្រែជាភាសាខ្មែរ ចំនួន ០២ច្បាប់ ឯកសារសង្ខេបនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស និងការវិភាគ អត្ថប្រយោជន៍ ដែលទទួលបានពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ចំនួន ០១ច្បាប់។

សូម សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មេត្តាទទួលនូវសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតពីខ្ញុំបាទ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៥ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

រដ្ឋមន្ត្រី

និទាធរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

សាយ សំរោល

[Handwritten signature]

ក្រសួងបរិស្ថាន

លេខ : ១១១៧ ស.ស.ណ.ប.ស

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សេចក្តីថ្លែងហេតុ
ស្តីពី

ការស្នើសុំផ្តល់សច្ចាប័នលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ជាបឋមខ្ញុំបាទ

- សូមគោរព សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាទីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់!
- សូមគោរព សម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី ជាទីគោរព!
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី សមាជិក សមាជិកា នៃសម័យប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ជាទីគោរពរាប់អាន!

ខ្ញុំបាទសូមគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុត ជូនចំពោះសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យក្រសួងបរិស្ថានដាក់សំណើសុំផ្តល់សច្ចាប័នលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ទៅក្នុងរបៀបវារៈនៃសម័យប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនាថ្ងៃនេះ ដើម្បីសុំការពិនិត្យ និងអនុម័តដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់។

ខ្ញុំបាទសូមគោរពជម្រាបជូន សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងអង្គប្រជុំទាំងមូលមេត្តាជ្រាបថា ក្នុងនាមជាស្ថាប័នបង្គោលនៃអនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (UNFCCC) ក្រសួងបរិស្ថាន បានរៀបចំឯកសារសម្រាប់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាផ្តល់សច្ចាប័នដល់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយអនុលោមតាមនីតិវិធីច្បាប់ដែលមានជាធរមាន។

ខ្ញុំបាទសុំការអនុញ្ញាតពី សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី ដើម្បីជម្រាបជូនអង្គប្រជុំអំពីប្រវត្តិសង្ខេប និងអត្ថប្រយោជន៍ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម៖

អនុសញ្ញាក្របខណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (UNFCCC) ដែលបានអនុម័តក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលស្តីពីកំណែទម្រង់ នៅទីក្រុងវីយ៉ា ប្រទេសប្រេស៊ីល ឆ្នាំ១៩៩២ បានចូលជាធរមាននៅឆ្នាំ១៩៩៤។ គោលបំណងចម្បងនៃអនុសញ្ញានេះ គឺដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពកំហាប់ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ (GHG) នៅក្នុងបរិយាកាស ក្នុងកម្រិតមួយដែលអាចការពារប្រព័ន្ធអាកាសធាតុទប់ទល់នឹងការខ្វះខាតប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ដែលបង្កឡើងដោយសកម្មភាពមនុស្ស។ ប្រទេសចំនួន១៩៧ រួមទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញានេះ ហើយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏បានចុះហត្ថលេខាលើលិខិតុបករណ៍

នៃពិធីសារកូរ៉ូដែលបានអនុម័តនៅក្នុងសន្និសីទបណ្តាការលើកទី៣ (COP3) ឆ្នាំ១៩៩៧ នៅប្រទេស ជប៉ុនផងដែរ។ សន្និសីទ ប្រចាំឆ្នាំនៃបណ្តាការអនុសញ្ញា UNFCCC លើកទី២១ (CoP21) នៅទីក្រុងប៉ារីស កាលពីចុងឆ្នាំ២០១៥ បានអនុម័តកិច្ចព្រមព្រៀងជាប្រវត្តិសាស្ត្រ ហៅថា កិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស ដើម្បី ដោះស្រាយការកែប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជាពិសេស ដើម្បីជំរុញការវិនិយោគដែលបញ្ចេញកាបូនទាបប្រកប ដោយចីរភាពនៅពេលអនាគត។ កិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសនេះ បានបន្ថែមទៅលើកាតព្វកិច្ចដែល មានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញា UNFCCC ដែលជំរុញឱ្យភាគីទាំងអស់ខិតខំប្រឹងប្រែងអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់ ខ្លួនក្នុងការដោះស្រាយការកែប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបន្សុំទៅនឹងឥទ្ធិពលនៃការកែប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ កិច្ច ព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស មានគោលបំណងដើម្បីពង្រឹងការឆ្លើយតបជាសកលទៅនឹងការគំរាមកំហែងនៃ ការកែប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅក្នុងបរិបទនៃការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីលុប បំបាត់ភាពក្រីក្រដែលរួមមាន៖ (១) ការកំហិតកំណើនសីតុណ្ហភាពមធ្យមពិភពលោកឱ្យនៅត្រឹមត្រឹម២ អង្សាសេ ធៀបនឹងកម្រិតសីតុណ្ហភាពមុនបដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្ម និងបន្តការខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀត ដើម្បីកំហិតកំណើន សីតុណ្ហភាពឱ្យនៅត្រឹម១,៥អង្សាសេ (២) ការបង្កើនសមត្ថភាព ដើម្បីបន្សុំ និង ពង្រឹងភាពធន់ទៅនឹងការកែប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងជំរុញការអភិវឌ្ឍបញ្ចេញកាបូនទាប ដែលមិនបង្កការ គំរាមកំហែងចំពោះផលិតកម្មស្បៀង និង(៣) ធ្វើឱ្យមានលំហូរហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយសង្គតិភាពជាមួយ ដំណើរការអភិវឌ្ឍដែលធន់នឹងអាកាសធាតុ និងបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់កម្រិតទាប។ ការអនុវត្តកិច្ចព្រម ព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស គឺពឹងផ្អែកលើគោលការណ៍ចម្បងរបស់អនុសញ្ញាគឺ «ទទួលខុសត្រូវរួម តែក្នុងកម្រិត ខុសៗគ្នានិងអនុលោមទៅតាមសមត្ថភាព និងស្ថានភាពជាក់ស្តែងរៀងៗខ្លួនរបស់ភាគី»។

ជាមួយគ្នានេះ រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវរៀបចំ «របាយការណ៍ស្តីពីធន្នះរបស់ខ្លួនក្នុងការចូលរួមចំណែក អនុវត្តអនុសញ្ញា (Intended Nationally Determined Contribution: INDC)» ដើម្បីដាក់ជូន លេខាធិការដ្ឋាន UNFCCC ដែលរបាយការណ៍នេះនឹងក្លាយទៅជា «ផែនការស្តីពីការចូលរួមចំណែករបស់រដ្ឋ ភាគីក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញា (Nationally Determined Contribution: NDC)» នៅពេលដែលរដ្ឋភាគីនោះ បានផ្តល់សច្ចាប័នដល់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានដាក់ «របាយការណ៍ស្តីពីធន្នះកម្ពុជា ក្នុងការចូលរួមចំណែកអនុវត្តអនុសញ្ញា» របស់ខ្លួនទៅលេខាធិការដ្ឋានអនុសញ្ញា UNFCCC នៅមុន សន្និសីទប្រចាំឆ្នាំលើកទី២១ នៅទីក្រុងប៉ារីស។ របាយការណ៍នេះ បានបញ្ជាក់ថា ក្នុងករណីមានជំនួយ ហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកវិទ្យា កម្ពុជានឹងចូលរួមជាមួយសហគមន៍អន្តរជាតិក្នុងការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះ កញ្ចក់ពីបរិមាណ ១១៦០០ ពាន់តោន គិតជាសមមូលឧស្ម័នកាបូនិក មកនៅត្រឹមបរិមាណ ៣១០០ ពាន់ តោន នៅឆ្នាំ២០៣០ ពីវិស័យថាមពល និងដឹកជញ្ជូន។ ទន្ទឹមនឹងនេះប្រសិនបើប្រទេសកម្ពុជាអាចរក្សា គម្របព្រៃឈើឱ្យបាននៅ៦០% នោះកម្ពុជាអាចរក្សាសមត្ថភាពស្រូបយកកាបូនបានប្រមាណ ១៨៤៩២ ពាន់តោន គិតជាសមមូលឧស្ម័នកាបូនិក។ ទោះជាយ៉ាងណា «ផែនការស្តីពីការចូលរួមចំណែករបស់រដ្ឋ ភាគីក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញា» ត្រូវការកែសម្រួលឡើងវិញ ដើម្បីឱ្យស្របទៅតាមគោលនយោបាយ និង ផែនការការអភិវឌ្ឍរបស់ជាតិ។

ដោយមានការអនុញ្ញាតដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពី សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចុះ ហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសស្តីពីការកែប្រែប្រួលអាកាសធាតុ កាលពីថ្ងៃទី២២ ខែមេសា ឆ្នាំ

២០១៦ នៅទីក្រុងញូវយ៉ក សហរដ្ឋអាមេរិក។ រហូតមកដល់ថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ នេះ មានប្រទេស ចំនួន២៩ បានផ្តល់សច្ចាប័ន លើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស។

កិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ រួមមាន ២៩មាត្រា ហើយមាត្រាសំខាន់ៗរបស់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សមស្របទៅនឹងគោលដំហែររបស់កម្ពុជា ជាអាទិ៍៖

- ជំរុញការឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងបរិបទនៃការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព និងកិច្ចប្រឹងប្រែងដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការប្រកាន់យកគោលការណ៍នៃការទទួលខុសត្រូវរួម តែក្នុងកម្រិតខុសៗគ្នានិងអនុលោមទៅតាមសមត្ថភាពនិងស្ថានភាពជាក់ស្តែងរៀងៗខ្លួន
- កំណត់គោលដៅរយៈពេលវែងនៃការទប់ស្កាត់កំណើនសីតុណ្ហភាពពិភពលោកនៅក្នុងសតវត្សរ៍នេះឱ្យស្ថិតនៅទាបជាង២អង្សាសេ
- ការប្តេជ្ញាចិត្តកាត់បន្ថយឧស្ម័នដែលជាកាតព្វកិច្ចសម្រាប់គ្រប់ភាគី តាមរយៈការដាក់ជូន «ផែនការស្តីពីការចូលរួមចំណែករបស់រដ្ឋភាគីក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញា» ដែលក្នុងនោះ ប្រទេសឧស្សាហកម្មជឿនលឿនត្រូវតែបន្តនាំមុខក្នុងការអនុវត្តចំណុចដៅនៃការកាត់បន្ថយជាក់ស្តែង។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ «ត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត» ចូលរួមក្នុងបរិបទនៃការគាំទ្ររបស់ប្រទេសឧស្សាហកម្មជឿនលឿន និងស្ថានភាពរបស់ខ្លួន
- ផ្តល់ការគាំទ្រដល់សកម្មភាពកាត់បន្ថយ និងបន្សុំសម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេសប្រទេសងាយរងគ្រោះខ្លាំង និងប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ក្នុងការឆ្លើយតបនឹងផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះក៏មានដាក់បញ្ចូលការខូចខាត និងការបាត់បង់ បណ្តាលមកពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- រៀបចំយន្តការកំណត់ថ្លៃកាបូនជាថ្មី ដើម្បីរួមចំណែកកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ និងគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍដោយចីរភាព ព្រមទាំងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នពីការបាត់បង់ និងការរេចរីលច្រើន និងពង្រឹងតួនាទីនៃការគ្រប់គ្រង និងការអភិរក្សព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព និងការពង្រីកអាងស្តុកកាបូនព្រៃឈើ នៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។

ខ្ញុំបាទសូមគោរពជម្រាបជូន សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងអង្គប្រជុំទាំងមូល មេត្តាជ្រាបថាការផ្តល់សច្ចាប័នលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ កម្ពុជានឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ៗ ដូចជា៖

- សហគមន៍អន្តរជាតិទទួលបានស្ថានភាពប្រយោជន៍ ការប្តេជ្ញាចិត្ត និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់កម្ពុជាក្នុងការចូលរួមដោះស្រាយបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ជំរុញឱ្យប្រទេសមានឧស្សាហកម្មជឿនលឿននាំមុខក្នុងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ និងមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្តេជ្ញារបស់ខ្លួន
- កម្ពុជាអាចនឹងទទួលបានការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា និងការកសាងសមត្ថភាពបន្ថែម ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងគ្រោះមហន្តរាយ ជាពិសេសស គឺការអនុវត្តសកម្មភាពលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពថាមពល និងថាមពលកើតឡើងវិញ ការការពារព្រៃឈើ

ការកែលំអរហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗ ដែលធន់នឹងអាកាសធាតុ ដូចមានចែងនៅក្នុង «ផែនការស្តីពីការចូលរួមចំណែករបស់រដ្ឋភាគីក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញា» ។

ជាមួយគ្នានេះដែរ នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ កម្ពុជានឹងមានកាតព្វកិច្ចដូចបណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ តិចតួច និងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ទៀត ក្នុងការចូលរួមអនុវត្ត «ផែនការស្តីពីការចូលរួមចំណែករបស់រដ្ឋភាគីក្នុងការអនុវត្តអនុសញ្ញា» របស់ខ្លួន។ ក៏ប៉ុន្តែ ការអនុវត្តផែនការរបស់កម្ពុជានេះ គឺអាស្រ័យដោយមានការគាំទ្រពីបណ្តាប្រទេសឧស្សាហកម្មជឿនលឿន ពោលគឺអនុលោមតាមគោលការណ៍ចម្បងរបស់អនុសញ្ញា។

សេចក្តីដូចបានជម្រាបជូនខាងលើសូម សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងអង្គប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រី មេត្តាពិនិត្យ និងអនុម័តលើការស្នើសុំផ្តល់សច្ចាប័នលើកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស ស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនេះ ដោយក្តីអនុគ្រោះ។

សូមអរគុណ!

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦

រដ្ឋមន្ត្រី

និងជារបបាលក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព

សាយ សំណល់

Handwritten mark or signature.